

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ 2023/2024**

**Τίτλος Σχολείου: ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΔΙΑΣΕΛΛΟΥ**

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ**

**ΤΙΤΛΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ : 3/Θ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΔΙΑΣΕΛΛΟΥ**

Σχολικό έτος 2023/2024

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Τίτλος Σχολείου: 3/Θ Δημοτικό Σχολείο Παναγιάς Διασέλλου Άρτας		Διεύθυνση Α/θμιας Εκπαίδευσης Άρτας
	Κωδικός Σχολείου (Υ.ΠΑΙ.Θ.)	9040066

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Έδρα του Σχολείου, Ταχυδρομική Διεύθυνση:	Διάσελλο Άρτας	
Τηλέφωνα:	2681067095	
E-mail:	mail@dim-panag.art.sch.gr	
Ιστοσελίδα:	https://blogs.sch.gr/dimpandiasl	
Α.Φ.Μ. Σχολείου:	997682320	
ΦΕΚ ΟΡΓΑΝΙΚΟΤΗΤΑΣ:	1274/Β/11-04-2012	
ΣΥΣΤΕΓΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ:	Νηπιαγωγείο Παναγιάς Διασέλλου	
Προϊστάμενος Σχολείου:	Μιχαηλίδης Χρήστος (Δάσκαλος Ολοήμερου)	
Εκπαιδευτικοί:	Νούτση Σωτηρία (Δασκάλα Πρωινού τμήματος) Σπανού Ελένη (Δασκάλα Πρωινού τμήματος)	
Εκπρόσωπος Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων:	Μαρία Τσοχαντάρη	
Εκπρόσωποι του Δήμου:	Χήτας Βασίλειος	

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας**ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ**

Εισαγωγή.....σελ.5	σελ.5
<i>Σύνταξη, έγκριση και τήρηση του Κανονισμού.σελ.5</i>	σελ.5
A. Βασικές αρχές και στόχοι του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας	σελ.6
B. Ταυτότητα του Σχολείου μας.....σελ.7	σελ.7
Κεφάλαιο 1°: Προσέλευση – παραμονή στο σχολείο και αποχώρηση από αυτό	σελ.7
1. Διδακτικό ωράριο	σελ.7
2. Προσέλευση και αποχώρηση μαθητών/μαθητριών	σελ.8
3. Εβδομαδιαίο ωρολόγιο Πρόγραμμα του Σχολείου	σελ.9
3.1. Εργαστήρια δεξιοτήτων Σχολείου	σελ.10
4. Παραμονή στο σχολείο.....σελ.11	σελ.11
4.1. Διάλειμμα	σελ.11
5. Φοίτηση	σελ.11
5.1. Σχολικοί χώροι	σελ.12
5.2. Σχολική εργασία	σελ.12
6. Άλλα θέματα της σχολικής ζωής.....σελ.13	σελ.13
6.1. Φαρμακευτική Αγωγή – Εμβολιασμός μαθητών/τριών.....σελ.13	σελ.13
Κεφάλαιο 2° : Συμπεριφορά μαθητών/τριών –Παιδαγωγικός έλεγχος.....σελ.14	σελ.14
3. Οι μαθητές και οι μαθήτριες.....σελ.14	σελ.14
5. Παιδαγωγικός έλεγχος	σελ.16
Κεφάλαιο 3°: Πρόληψη φαινομένων Βίας και Σχολικού Εκφοβισμού.....σελ.17	σελ.17
1. Ορισμός.....σελ.17	σελ.17
2. Μορφές εκφοβισμού και σχολικής βίας στο σχολικό περιβάλλον.....σελ.18	σελ.18
3. Οι εμπλεκόμενοι στον σχολικό εκφοβισμό.....σελ.20	σελ.20
4. Μέτρα διαχείρισης και αντιμετώπισης φαινομένων βίας και σχολικού εκφοβισμού.....σελ.23	σελ.23
Κεφάλαιο 4°: Σχολικές εκδηλώσεις-Δραστηριότητες.....σελ.27	σελ.27
Κεφάλαιο 5°: Συνεργασία Σχολείου-Οικογένειας-Συλλόγου Γονέων/Κηδεμόνων.....σελ.27	σελ.27
1. Σημασία της επικοινωνίας και της συνεργασίας Σχολείου-οικογένειας	σελ.27
2. Γονείς/κηδεμόνες.....σελ.27	σελ.27
3. Πρακτικές ενημέρωσης και επικοινωνίας Σχολείου και γονέων/κηδεμόνων	σελ.29
4. Υποχρεώσεις Γονέων και Κηδεμόνων.....σελ.30	σελ.30
5. Σχολικό Συμβούλιο	σελ.31

Κεφάλαιο 6°: Ποιότητα του Σχολικού χώρου.....σελ.31	
Κεφάλαιο 7°: Η Διεύθυνση του σχολείου και το διδακτικό προσωπικό.....σελ.32	
1. Η Διεύθυνση του σχολείου.....σελ.32	
2. Διδακτικό προσωπικό.....σελ.33	
3.Βοηθητικό Προσωπικό.....σελ.36	
Κεφάλαιο 8° : Μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών.....σελ.37	
Κεφάλαιο 9° : Άλλα θέματα λειτουργίας του σχολείου.....σελ.37	
1. Σχολικός ιστότοπος.....σελ.37	
2. Μέσα επικοινωνίας με το σχολείο (Τηλέφωνο, fax,email, ταχυδρομική διεύθυνση).....σελ.37	
Κεφαλαιο 10°:Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας-Διαδικασίες διασφάλισης της εφαρμογής σελ.38	

1.Εισαγωγή

Με τον όρο «ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ» εννοούμε το σύνολο των όρων και των κανόνων που αποτελούν προϋποθέσεις για να πραγματοποιείται αρμονικά, μεθοδικά και αποτελεσματικά το έργο του Σχολείου. Οι συνθήκες αυτές πρέπει να αποβλέπουν στη διαμόρφωση ενός παιδαγωγικού και διδακτικού κλίματος το οποίο θα εξασφαλίζει τη συνεργασία των μελών της σχολικής κοινότητας, χωρίς εντάσεις και συγκρούσεις, με αμοιβαίο σεβασμό, με ανοχή και αναγνώριση. Στο πλαίσιο αυτό ο όρος «σχολική πειθαρχία» αποκτά δημοκρατικό περιεχόμενο και αναδεικνύεται σε βασικό ποιοτικό στοιχείο του σύγχρονου Σχολείου. (Υ.ΠΑΙ.Θ)

Ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας του Σχολείου δεν είναι αντίθετος και δεν αντικαθιστά την ισχύουσα νομοθεσία για τη λειτουργία του, αλλά είναι πλήρως εναρμονισμένος με αυτήν και με αυτή στοιχίζεται σε όσα θέματα δεν περιλαμβάνει ρητά στη θεματολογία του.

Σύνταξη, έγκριση και τήρηση κανονισμού

Για να λειτουργήσει το Σχολείο μας ομαλά και αποδοτικά θα πρέπει όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς) να γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Η ακριβής τήρηση του Κανονισμού αποτελεί ευθύνη και υποχρέωση της Δ/σης του Σχολείου και των Εκπαιδευτικών, καθώς και όλων των μελών της Σχολικής Κοινότητας (Γονέων, μαθητών) ανεξάρτητα. Προβήκαμε στη διαμόρφωση ενός κανονισμού λειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που τίθενται ως βάση στην καθημερινότητα

όλων μας. Ύστερα από εισήγηση του Προϊσταμένου συντάχθηκε ο παρών εσωτερικός κανονισμός με τη συμμετοχή των μελών του Συλλόγου Διδασκόντων, των μελών του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων καθώς και εκπροσώπου της Δημοτικής μας κοινότητας. Εν συνεχεία θα εγκριθεί από τον Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου που έχει την παιδαγωγική ευθύνη του Σχολείου μας καθώς και από τη Διευθύντρια Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Αρτας.

Η τήρηση του Κανονισμού Λειτουργίας του Σχολείου μας αποτελεί ευθύνη και υποχρέωση όλων των μελών της σχολικής μας κοινότητας: της διεύθυνσης του Σχολείου, των εκπαιδευτικών και του βοηθητικού προσωπικού, των μαθητών, των γονέων και κηδεμόνων. Θα βοηθήσει ώστε το έργο και οι στόχοι που θέτουμε κάθε φορά ως σχολική μονάδα να έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό χωρίς προβλήματα κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

Ο Κανονισμός επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα, μέσω της προβλεπόμενης από τον νόμο συμμετοχικής διαδικασίας όλων των μελών της σχολικής κοινότητας, έτσι ώστε να συμπεριλαμβάνει νέες νομοθετικές ρυθμίσεις, να ανταποκρίνεται στις αλλαγές των συνθηκών λειτουργίας του Σχολείου και τις, κατά καιρούς, αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων του.

Σας προσκαλούμε να διαβάσετε σχετικά με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Σχολείου μας, ώστε να καταστεί δυνατή η διεκπεραίωση του έργου όλων μας στο βαθμό που αναλογεί στον καθένα από μας.

A. Βασικές αρχές και στόχοι του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας

Το Σχολείο είναι ο χώρος που οι μαθητές ζουν πολλές ώρες, μαθαίνουν, σκέφτονται, δημιουργούν, παίζουν, κάνουν φίλιες, διαμορφώνουν χαρακτήρα, στάσεις και αξίες ζωής.

Για να υλοποιηθεί αποτελεσματικά το πολυδιάστατο έργο του Σχολείου είναι απαραίτητη προϋπόθεση η ύπαρξη κανόνων. Στο κείμενο που ακολουθεί με τον γενικό τίτλο «Εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Σχολείου» περιγράφονται οι πιο σημαντικοί από αυτούς τους κανόνες.

Ο Κανονισμός, περιλαμβάνει όρους και κανόνες, κατανομή αρμοδιοτήτων και ευθυνών, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, για όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας έτσι ώστε να διαμορφώνεται στο Σχολείο ένα παιδαγωγικό και διδακτικό κλίμα που διευκολύνει την απρόσκοπτη, μεθοδική και αποτελεσματική λειτουργία του. Ταυτόχρονα οι δυσκολίες και τα προβλήματα που προκύπτουν αντιμετωπίζονται από τα μέλη της σχολικής κοινότητας ως προκλήσεις και ευκαιρίες βελτίωσης, ανάπτυξης και ενδυνάμωσης παιδαγωγικών, διδακτικών, και άλλων πρακτικών.

Βασικοί στόχοι του Κανονισμού είναι οι μαθητές/μαθήτριες να διαμορφώσουν την προσωπικότητά τους, να διαπαιδαγωγηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να αποκτήσουν δεξιότητες οι οποίες

έχουν βασικό και κυρίαρχο ρόλο στη μαθησιακή διαδικασία και ταυτόχρονα αποτελούν δεξιότητες ζωής, όπως η δημιουργικότητα, ο αυτοέλεγχος, η συναίσθηση της ευθύνης, η συνεργασία, η ενσυναίσθηση, ο αμοιβαίος σεβασμός, η αλληλοκατανόηση, η αποδοχή της διαφορετικότητας, ο σεβασμός όλων σε κοινούς συμφωνημένους κανόνες, η περιβαλλοντική συνείδηση, η προστασία της υγείας, καθώς και η εδραίωση της ισότητας, της αλληλεγγύης και της δημοκρατίας.

Μέσω των συμφωνημένων αρχών/κατευθύνσεων του Κανονισμού του Σχολείου μας επιδιώκεται:

- ❖ Να εξασφαλίζεται ένα υποστηρικτικό πλαίσιο για να πραγματοποιείται με επιτυχία το εκπαιδευτικό έργο και η απρόσκοπτη συμμετοχή όλων στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- ❖ Να καλλιεργείται κατάλληλο κλίμα για την ανάπτυξη της προσωπικότητας του/της κάθε μαθητή/μαθήτριας αλλά και όλων των μελών της σχολικής κοινότητας.
- ❖ Να διασφαλίζεται η σωματική και ψυχική υγεία όλων των μελών της σχολικής κοινότητας.
- ❖ Να δημιουργούνται οι συνθήκες αξιοπρεπών και αποδοτικών συνθηκών διδασκαλίας, μάθησης και εργασίας.

Β. Ταυτότητα του Σχολείου μας.

Το 3/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Παναγίας Διασέλλου ανήκει στη Διεύθυνση ΠΕ Άρτας και στα σχολεία της 2ης ενότητας με την επιστημονική και παιδαγωγική ευθύνη της Συντονίστριας Εκπαίδευσης Ντόκα Αγγλαΐα. Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού δίπλα από την εκκλησία. Στον ίδιο χώρο στεγάζεται και το 1/θ Νηπιαγωγείο Διασέλλου. Σήμερα το Σχολείο μας λειτουργεί ως 2/θέσιο και ολοήμερο με 18 μαθητές, από τους οποίους οι περισσότεροι είναι μαθητές από τους γύρω οικισμούς (Μελάτες-Ανω Γούπατο Πέτρας, Παλαιό Διάσελλο, Λιβαδάκια). Στο Σχολείο μας διδάσκουν 2 δάσκαλοι στο πρωινό τμήμα (Νούτση Σωτηρία - Σπανου Ελένη) και 1 δάσκαλος στο ολοήμερο (Μιχαηλίδης Χρήστος). Επίσης 2 εκπαιδευτικοί ειδικοτήτων (Αγγλικών: Τάτση Μαρία - Φυσικής Αγωγής: Μαγκλάρα Ελένη).

Κεφάλαιο 1ο: Προσέλευση – παραμονή στο σχολείο και αποχώρηση από αυτό

1. Διδακτικό ωράριο

Η έναρξη, η λήξη, η διάρκεια μαθημάτων του υποχρεωτικού προγράμματος και του ολοήμερου, τα διαλείμματα, ο χρόνος διδασκαλίας κάθε διδακτικού αντικειμένου καθώς και η έναρξη και λήξη του διδακτικού έτους καθορίζονται από τις κείμενες διατάξεις και αποφάσεις του ΥΠΑΙΘ. Ανακοινώνονται στους γονείς και τα παιδιά με την έναρξη του διδακτικού έτους.

Για το σχολικό έτος 2023-2024 το πρόγραμμα του Σχολείου μας διαμορφώνεται ως εξής:

Υποχρεωτικό πρόγραμμα

- ❖ υποδοχή των μαθητών και των μαθητριών στο σχολείο: 08.00- 08:10.

- ❖ έναρξη 1ης διδακτικής περιόδου: 08:10.
- ❖ λήξη υποχρεωτικού προγράμματος - αποχώρηση μαθητών και μαθητριών: 13:30 (εξάωρο)
- ❖ *Ολοήμερο πρόγραμμα*
- ❖ *(μόνο για τους μαθητές και τις μαθήτριες του σχολείου που συμμετέχουν στο Ολοήμερο)*
- ❖ έναρξη λειτουργίας των δραστηριοτήτων Ολοήμερου προγράμματος: 13:30
- ❖ λήξη των δραστηριοτήτων Ολοήμερου προγράμματος: 16:00.

Οι γονείς/ κηδεμόνες των μαθητών και των μαθητριών που είναι εγγεγραμμένοι στο Ολοήμερο πρόγραμμα δηλώνουν από την αρχή της σχολικής χρονιάς την ακριβή ώρα αναχώρησης από το σχολείο στις 16:00.

Οι μαθητές/τριες του Ολοήμερου Σχολείου συνεχίζουν τα μαθήματά τους στα τμήματά τους και ακολουθούν αυστηρά το πρόγραμμά του, ως την ώρα αποχώρησής τους (**16:00**), όπως έχει δηλωθεί στην **Αίτηση** και στην **Υπεύθυνη Δήλωση** από τους γονείς/κηδεμόνες τους. Υπενθυμίζουμε ότι η ώρα αποχώρησης είναι σταθερή για όλες τις ημέρες της εβδομάδας και ισχύει για όλη τη σχολική χρονιά. Οι μαθητές που αποχωρούν με το ταξί επιβιβάζονται σε αυτό πάντα με την επιτήρησή του υπεύθυνου εκπαιδευτικού του ολοήμερου.

2) Προσέλευση μαθητών/τριών στο σχολείο και αποχώρηση από αυτό

Προσέλευση μαθητών

- ❖ Το Δημοτικό Σχολείο Παναγίας Διασέλλου ανοίγει στις 8:00 π.μ.
- ❖ Η έναρξη λειτουργίας γίνεται στις 8:10 π.μ. με προσευχή και συμπληρώνονται οι 6 ώρες λειτουργίας του στις 13.30μ.μ. Η πρωινή προσευχή γίνεται στην αυλή του Σχολείου και όταν δεν το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες στην κάθε τάξη χωριστά.
- ❖ Η έγκαιρη προσέλευση συμβάλλει καθοριστικά στην εύρυθμη λειτουργία του Σχολείου, ενώ η καθυστέρηση επηρεάζει αρνητικά τη διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας εντός της τάξης. Γι' αυτό και είναι απολύτως αναγκαίο να τηρείται πιστά ο χρόνος προσέλευσης.
- ❖ Κατά τη λειτουργία του Σχολείου οι γονείς δεν εισέρχονται στο χώρο του Σχολείου.
- ❖ Η προσέλευση των μαθητών που μετακινούνται με ταξί γίνεται στην είσοδο του Σχολείου, όπου ο εφημερεύων εκπαιδευτικός τους υποδέχεται και τους συνοδεύει στις αίθουσες.

Αποχώρηση μαθητών

- ❖ Κατά την αποχώρηση των μαθητών, το μεσημέρι, οι γονείς περιμένουν τα παιδιά τους στην είσοδο, στις 13:30, την ώρα που σχολάνε οι μαθητές. Οι μαθητές που αποχωρούν με το ταξί επιβιβάζονται σε αυτό πάντα με την επιτήρησή του εκπαιδευτικού που εφημερεύει.
- ❖ Η ευθύνη για την ασφάλεια των παιδιών μετά το ωράριο λειτουργίας ανήκει αποκλειστικά στον γονέα ή κηδεμόνα.
- ❖ Οι μαθητές που συνοδεύονται καθημερινά κατά την αναχώρησή τους δε φεύγουν ποτέ από το Σχολείο ασυνόδευτοι αν ο κηδεμόνας τους κάποια μέρα καθυστερήσει.
- ❖ Οι μαθητές αποχωρούν από το Σχολείο μετά τη λήξη των μαθημάτων ασυνόδευτοι, μόνο και εφόσον ο γονέας ή ο κηδεμόνας έχει υπογράψει σχετική υπεύθυνη δήλωση, την οποία και έχει προσκομίσει στη Διεύθυνση του Σχολείου.
- ❖ Οι μαθητές δεν φεύγουν σε καμία περίπτωση πριν από τη λήξη των μαθημάτων χωρίς άδεια. Αν παρουσιαστεί ανάγκη αναχώρησης κατά τη διάρκεια του σχολικού ωραρίου (π.χ. ασθένεια) γίνεται πάντοτε με τη συνοδεία γονέα ή κηδεμόνα.
- ❖ Οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί μεριμνούν για την ασφαλή αποχώρηση των παιδιών έως και 5 λεπτά μετά τη λήξη των μαθημάτων.
- ❖ Οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν την τελευταία ώρα αποχωρούν από την τάξη αφού έχουν αποχωρήσει όλοι οι μαθητές από αυτή.

3. Εβδομαδιαίο Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Σχολείου

ΩΡΕΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	
8:00-8:10	10'	Υποδοχή μαθητών
8:10-8:55 (08.10 -08.35, 08.35 - 08.55)	45'	1η διδακτική ώρα (1ο και 2ο διδακτικό ημίωρο)
8:55-9:40 (08.55 - 09.20, 09.20 - 09.40)	45'	2η διδακτική ώρα (3ο και 4ο διδακτικό ημίωρο)
09.40 – 10:05	25'	Διάλειμμα
10:05 -10:50 (10.05– 10.30, 10.30 – 10.50)	45'	3η διδακτική ώρα (5ο και 6ο διδακτικό ημίωρο)
10:50-11:35	45'	4η διδακτική ώρα (7ο και 8ο

(10.50 – 11.15, 11.15 – 11.35)		διδασκτικό ημίωρο)
11:35-12:00	25'	Διάλειμμα
12:00-12:45 (12.00– 12.25, 12.25 – 12.45)	45'	5η διδασκτική ώρα (9ο και 10ο διδασκτικό ημίωρο)
12:45-13:30 (12.45 – 13.10, 13.10– 13.30)	45'	6η διδασκτική ώρα (11ο και 12ο διδασκτικό ημίωρο)
13:30-13:40	10'	Διάλειμμα
13:40- 14:15	35'	Σίτιση-χαλάρωση
14:15-15:00	45'	1η διδασκτική ώρα ολοήμερου προγράμματος
15:00-15:15	15'	Διάλειμμα
15:15-16:00	45'	2η διδασκτική ώρα ολοήμερου προγράμματος

Το Σχολείο μας εφαρμόζει το Ωρολόγιο Πρόγραμμα, όπως αυτό ορίζεται από τις εγκυκλίους του ΥΠΑΙΘ και εξειδικεύεται από τον Σύλλογο Διδασκόντων με ευθύνη του Προϊσταμένου.

Οι γονείς/κηδεμόνες ενημερώνονται έγκαιρα για προγραμματισμένες ή έκτακτες (γνωστές όμως εκ των προτέρων) αλλαγές που προκύπτουν στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα, κατά της διάρκειας του σχολικού έτους, όπως επίσης και αλλαγές που σχετίζονται με αλλαγή διδασκόντων ως προς τα γνωστικά αντικείμενα.

3.1. Εργαστήρια δεξιοτήτων:

Τα εργαστήρια δεξιοτήτων εφαρμόζονται για τρίτη χρονιά φέτος στα δημοτικά σχολεία. Εισάγουν καινοτομίες στο κοινωνικό πλαίσιο μάθησης και επιδιώκουν την καλλιέργεια της αυτό-ρύθμισης στη μάθηση, δεξιοτήτων ζωής, τεχνολογίας, επιστήμης της συνεργασίας, της αυτοβελτίωσης, και την ενίσχυση. Λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα τους, δεν αξιολογούνται με τον παραδοσιακό τρόπο, αλλά δίνεται έμφαση στην περιγραφική αξιολόγηση και τη σύνταξη φακέλου επιτευγμάτων (portfolio) από την μαθήτριά και τον μαθητή. Η διαδικασία αξιολόγησης των δεξιοτήτων λειτουργεί διαμορφωτικά και αναδεικνύει τις προτεραιότητες που θα πρέπει να τεθούν κατά το σχεδιασμό των Σχεδίων Δράσης της Σχολικής Μονάδας. Οι αξιολογήσεις διεξάγονται ανά τρίμηνο και ανά Θεματική Ενότητα και έχουν διττό στόχο: την αξιολόγηση της εφαρμογής του Προγράμματος Καλλιέργειας Δεξιοτήτων και την αξιολόγηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων των μαθητριών και των μαθητών. Ο ατομικός φάκελος μαθήτριάς/μαθητή, ήτοι το portfolio: (α) παραδίδεται στη μαθήτριά και στον μαθητή ως προσωπικό

τους αρχείο, (β) αποτελεί υλικό ενημέρωσης και συμβουλευτικής προς τους γονείς/κηδεμόνες στο πλαίσιο προγραμματισμένων συναντήσεων για την ενημέρωσή τους, γ) είναι διαγνωστικό μέσο ως ένα συμπεριληπτικό εργαλείο αποτύπωσης των επιτεύξεων και των εμποδίων επίτευξης καθώς και του μαθησιακού προφίλ κάθε μαθήτριας και μαθητή, δ) μπορεί να περιλαμβάνει νέες προσεγγίσεις αξιολόγησης, όπως είναι η αυτοαξιολόγηση και η ετεροαξιολόγηση στην ομάδα και πεδία συγκρότησης του σχολικού βιογραφικού της μαθήτριας και του μαθητή.

4. Παραμονή στο σχολείο

4.1. Διάλειμμα

Το διάλειμμα είναι χρόνος παιχνιδιού κι ανάπτυξης κοινωνικών σχέσεων, αλλά και χρόνος ικανοποίησης σωματικών αναγκών.

❖ Μόλις χτυπήσει το κουδούνι για έξοδο οι μαθητές σηκώνονται και οδηγούνται με την επίβλεψη του εκπαιδευτικού στην αυλή του Σχολείου.

❖ Όταν το κουδούνι χτυπήσει για μάθημα, σύμφωνα με το ΠΔ79/17 οι μαθητές οδηγούνται από τον εκπαιδευτικό, από την αυλή στην αίθουσα διδασκαλίας.

❖ Κατά τη διάρκεια του διαλείμματος ή τις ώρες που παραμένουν στο Ολοήμερο τμήμα δεν επιτρέπεται να εισέρχονται σε άλλες αίθουσες ή βοηθητικούς χώρους του Σχολείου (π.χ. αποθήκες).

❖ Οι μαθητές και οι μαθήτριες αλληλοεπιδρούν, παίζουν αρμονικά και για οποιοδήποτε πρόβλημα ή δυσκολία αντιμετωπίζουν απευθύνονται στους εφημερεύοντες εκπαιδευτικούς που βρίσκονται στο προαύλιο.

❖ Σε περίπτωση κακοκαιρίας παραμένουν στις τάξεις τους (υπό την επιτήρηση των εκπαιδευτικών) χωρίς να φωνάζουν, να τρέχουν να παίζουν παιχνίδια που δύναται να προκαλέσουν σοβαρό τραυματισμό των ιδίων και των συμμαθητών τους ή παραμένουν στο υπόστεγο του Σχολείου στην είσοδο χωρίς να τρέχουν πάντα με την επιτήρηση των εκπαιδευτικών.

5. Φοίτηση

❖ Σύμφωνα με το άρθρο 13 του ΠΔ 79/2017 η φοίτηση στο Δημοτικό Σχολείο παρακολουθείται από τον εκπαιδευτικό της τάξης, καταγράφονται οι καθημερινές απουσίες και καταχωρούνται στο πληροφοριακό σύστημα, το οποίο ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

- ❖ Η φοίτηση των μαθητών σύμφωνα με τον Νόμο είναι υποχρεωτική. Η παρεμπόδιση μαθητή για φοίτηση στο Σχολείο ή η στέρηση διώκεται ποινικά.
- ❖ Για την τακτική φοίτηση των μαθητών είναι υπεύθυνοι οι Γονείς ή οι Κηδεμόνες τους.
- ❖ Η ελλιπής φοίτηση ή οι χωρίς λόγο απουσίες των μαθητών αναστέλλουν την πρόοδο τους, οδηγεί σε φτωχά μαθησιακά αποτελέσματα και δυσχεραίνεται το εκπαιδευτικό έργο. Ακόμη, μπορεί να οδηγήσει σε επανάληψη της ίδιας τάξης. Το Σχολείο είναι υποχρεωμένο σε τέτοιες περιπτώσεις να ελέγχει την αιτία της μη υποχρεωτικής φοίτησης, με τον ενδεδειγμένο και νόμιμο τρόπο.
- ❖ Σε περίπτωση που ένας μαθητής απουσιάζει, θα πρέπει να ενημερώνεται η Δ/νση για το λόγο της απουσίας. Ιδιαίτερα όταν η απουσία είναι πολυήμερη πρέπει να προσκομίζονται τα απαραίτητα δικαιολογητικά.
- ❖ Όταν ένας μαθητής απουσιάζει συστηματικά και αδικαιολόγητα από το Σχολείο, ο εκπαιδευτικός της τάξης επικοινωνεί άμεσα με τους γονείς/κηδεμόνες και ενημερώνει τον Προϊστάμενο του σχολείου.
- ❖ Όσον αφορά στη συμμετοχή των παιδιών στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής, καθώς και στις αθλητικές δραστηριότητες του Σχολείου, είναι απαραίτητη η συμπλήρωση Ατομικού Δελτίου Υγείας για τους μαθητές των τάξεων Α' και Δ' σύμφωνα με σχετική εγκύκλιο.

5.1. Σχολικοί χώροι

Κοινός στόχος όλων είναι ο σεβασμός του σχολικού χώρου. Ο σεβασμός στα περιουσιακά στοιχεία του Σχολείου, τις υποδομές, τον εξοπλισμό αλλά και το φυσικό περιβάλλον του Σχολείου αποτελεί βασική υποχρέωση όλων των μελών της σχολικής κοινότητας. Με το ίδιο σκεπτικό υπάρχει φροντίδα για την τάξη και την καλαισθησία στις σχολικές αίθουσες, καθώς είναι ο ιδιαίτερος χώρος, όπου παραμένουν και εργάζονται μαθητές/μαθήτριες και εκπαιδευτικοί πολλές ώρες. Φροντίδα όλων να διατηρούνται οι χώροι καθαροί.

5.2. Σχολική εργασία

Οι μαθητές και μαθήτριες παρακολουθούν και συμμετέχουν ενεργά στην καθημερινή διδακτική διαδικασία και δεν παρακωλύουν το μάθημα σεβόμενοι το δικαίωμα των συμμαθητών και συμμαθητριών τους για μάθηση. Για την απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος φέρνουν μαζί τους καθημερινά τα απαραίτητα βιβλία και μόνο ότι είναι απαραίτητο για τη σχολική εργασία τους.

Θα πρέπει να φροντίζουν να κρατούν καθαρά τα σχολικά τους βιβλία και τετράδια και να έχουν τα απαραίτητα για το καθημερινό πρόγραμμά τους φροντίζοντας να μην τα ξεχνούν.

Οι κατ' οίκον εργασίες είναι ένας σύνδεσμος ανάμεσα στο Σχολείο και το σπίτι και δίνουν την ευκαιρία για συνεχή συμμετοχή των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους (Forster, 2000· Levinetal., 1997· Patton, 1994).

Οι εργασίες στο σπίτι μπορούν να συμβάλλουν: (Δαρβούδης, 2004):

1. Στη βελτίωση της σχολικής επίδοσης των μαθητών.
2. Στην ανάπτυξη δεξιοτήτων σχεδίασης και οργάνωσης της σχολικής εργασίας και του χρόνου μελέτης.
3. Στην ανάπτυξη δεξιοτήτων έρευνας.
4. Στην ανάπτυξη καλών συνηθειών και πρακτικών μελέτης, συγκέντρωσης, προσοχής και αυτοπειθαρχίας.
5. Στην ενθάρρυνση ανάπτυξης ανεξαρτησίας των μαθητών.
6. Στην ανάπτυξη και ενδυνάμωση της σχέσης Σχολείου και Οικογένειας.

Οι κατ' οίκον εργασίες ενίοτε αποτελούν εμπέδωση της εργασίας που γίνεται στην τάξη. Τα παιδιά μαθαίνουν να εργάζονται μόνα τους, να δημιουργούν, να αυτενεργούν, να είναι υπεύθυνα.

Οι γονείς/κηδεμόνες συμμετέχουν στη μελέτη του παιδιού τους, επιβλέποντάς το, βοηθώντας το να αναστοχάζεται επί των πρακτικών μελέτης του. Στόχος είναι το παιδί να μάθει να διαβάζει αυτόνομα, όσον το δυνατό νωρίτερα ακολουθώντας την πορεία της φθίνουσας καθοδήγησης.

Οι γονείς/κηδεμόνες δεν διεκπεραιώνουν τις εργασίες του παιδιού αντί αυτού και αποφεύγουν να του προκαλούν άγχος. Η εμπιστοσύνη μεταξύ γονέων/κηδεμόνων και εκπαιδευτικών έχει κοινό στόχο την υγιή ανάπτυξη παιδιών με ολοκληρωμένη προσωπικότητα.

6. Άλλα θέματα της σχολικής ζωής

6.1.Φαρμακευτική Αγωγή – Εμβολιασμός μαθητών/τριών

- ❖ Οι εκπαιδευτικοί δεν υποχρεούνται να έχουν τις απαραίτητες ιατρικές ή φαρμακευτικές γνώσεις, ώστε να συνεισφέρουν με εξειδικευμένες πράξεις (χορήγηση φαρμάκου από το στόμα ή σε ενέσιμη μορφή),(εφηβικό ή ζαχαρώδη διαβήτη, επιληπτικές κρίσεις κ.α.) αλλά και σε εποχιακές ιώσεις.
- ❖ Αυτό δεν αποκλείει την υποχρέωση των εκπαιδευτικών να παρέχουν τις στοιχειώδεις πρώτες βοήθειες στους/στις μαθητές/τριες του σχολείου.

- ❖ Σε περιπτώσεις που απαιτείται φαρμακευτική αγωγή, οι γονείς και κηδεμόνες των μαθητών/τριών, οφείλουν να ζητούν την άδεια της Διευθύντριας προκειμένου να εισέρχονται οι ίδιοι ή άλλο πρόσωπο, το οποίο θα υποδείξουν σχετικά, στο χώρο του σχολείου ώστε να τη χορηγήσουν.
- ❖ Σε έκτακτα σοβαρά ιατρικά περιστατικά μαθητών/τριών η Διευθύντρια οφείλει να καλέσει το ΕΚΑΒ (166) για διακομιδή του/της μαθητή/τριας, ενώ ταυτόχρονα ενημερώνει τους γονείς του/της.
- ❖ Εμβολιασμός. Με γνωμοδότηση της Εθν. Επ. Εμβολιασμών υποχρεωτικά είναι όλα τα εμβόλια τα ενταγμένα στο Εθν. Πρ. Εμβολιασμών. Ένα από τα δικ. εγγραφής, αποτελεί και η επίδειξη του Βιβλ. Υγείας που αποδεικνύει ότι έγιναν τα προβλεπόμενα εμβόλια.

Κεφάλαιο 2° : Συμπεριφορά μαθητών/τριών - Παιδαγωγικός έλεγχος

1. Οι μαθητές και οι μαθήτριες

❖ Οι μαθητές επιβάλλεται να παίζουν χωρίς να τσακώνονται ή να χειροδικούν ή να ασκούν οποιουδήποτε είδους βία (λεκτική, σωματική, ψυχολογική, διαδικτυακή) προς τους συμμαθητές τους.

Η βία απαγορεύεται κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες και τιμωρείται αυστηρά. Για οποιοδήποτε πρόβλημα αντιμετωπίζουν οφείλουν να απευθύνονται στους δασκάλους.

❖ Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων η συμπεριφορά των μαθητών θα πρέπει να είναι ευγενική και κόσμια προς δασκάλους και συμμαθητές, αποδίδοντας τον ανάλογο σεβασμό.

❖ Προσπαθούν να λύνουν τις αντιθέσεις ή διαφωνίες με διάλογο, ακολουθώντας διαδοχικά τα παρακάτω βήματα:

1. Συζητούν άμεσα και ειρηνικά με αυτόν που έχουν τη διαφορά.
2. Απευθύνονται στον υπεύθυνο εκπαιδευτικό τμήματος.
3. Απευθύνονται στον Προϊστάμενο.

❖ Δεν θα πρέπει να προσβάλλουν τους συμμαθητές τους για λόγους σωματικούς (π.χ. για το ύψος ή το βάρος τους), εθνικούς (π.χ. για την καταγωγή τους από άλλη χώρα), θρησκευτικούς (π.χ. τους μουσουλμάνους) ή φυλετικούς (π.χ. χρώμα δέρματος, μαλλιών). Δεν θα πρέπει να διαδίδουν φήμες ούτε να αποκλείουν συμμαθητές τους από ομαδικές δράσεις του Σχολείου παρακινώντας και άλλους να κάνουν το ίδιο ή να τους ειρωνεύονται και να τους ασκούν κακόβουλη κριτική.

❖ Οι απρεπείς χαρακτηρισμοί και οι χειρονομίες προσβάλουν τον ίδιο το μαθητή και την οικογένεια του και δημιουργούν εντάσεις με τους εκπαιδευτικούς και τους συμμαθητές του. Σε κάθε τέτοια

περίπτωση ενημερώνεται ο Σύλλογος Διδασκόντων για συζήτηση και λήψη μέτρων και εν συνεχεία καλείται ο γονέας.

❖ Για οποιοδήποτε πρόβλημα αντιμετωπίζουν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων οφείλουν να ενημερώνουν τον εκπαιδευτικό του τμήματος.

❖ Δεν θα πρέπει να προβαίνουν σε χρήση ή φθορά πραγμάτων συμμαθητών τους που δεν τους ανήκουν.

❖ Θα πρέπει να βοηθούν τους μαθητές των μικρών τάξεων στα προβλήματα που τυχόν αντιμετωπίζουν (π.χ. να τους δίνουν χώρο για παιχνίδι ή αν έχουν τραυματιστεί) και τους νέους μαθητές του Σχολείου δείχνοντάς τους ότι είναι καλοδεχούμενοι στο νέο περιβάλλον.

❖ Θα πρέπει να συμπεριφέρονται φιλικά σε όλους τους συμμαθητές τους και να προστατεύουν ενεργητικά όσους δέχονται πειράγματα ή άλλου είδους βία αναφέροντας στους δασκάλους αυτούς τους μαθητές που συμπεριφέρονται με άσχημο τρόπο. Η βία απαγορεύεται κάτω από οποιοδήποτε συνθήκες και τιμωρείται αυστηρά σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους περί σχολικού εκφοβισμού και ενδοσχολικής βίας.

❖ Χρησιμοποιούν μόνο τις τουαλέτες των μαθητών σύμφωνα με το φύλο τους και τηρούν τους στοιχειώδεις κανόνες υγιεινής (π.χ. τα χαρτιά στους κάδους, τακτικό πλύσιμο χεριών, κλείσιμο της βρύσης). Δεν εισέρχονται σε τουαλέτες άλλου φύλου ούτε σε αυτές των εκπαιδευτικών για κανένα λόγο.

❖ Οι μαθητές δεν επιτρέπεται να φέρνουν στο Σχολείο σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή υλικό με πολιτικό, αναρχικό, προκλητικό ή ανήθικο περιεχόμενο.

❖ Οι μαθητές δεν επιτρέπεται να φέρνουν στο Σχολείο αντικείμενα πολύτιμα ή επικίνδυνα.

❖ Η χρήση και κατοχή κινητών τηλεφώνων και άλλων μέσων καταγραφής εικόνας και ήχου δεν επιτρέπεται στον χώρο του Σχολείου.

❖ Οι μαθητές δεν παίρνουν πράγματα άλλων μαθητών, ούτε ανταλλάσσουν μεταξύ τους προσωπικά αντικείμενα.

❖ Είναι υποχρεωμένοι να μεταφέρουν τις προφορικές ή γραπτές ενημερώσεις του Σχολείου ή των Δασκάλων προς τους γονείς, χωρίς καθυστέρηση, για την καλύτερη επικοινωνία μεταξύ Σχολείου και οικογένειας.

❖ Συμμετέχουν σε όλες τις δράσεις και εκδηλώσεις του Σχολείου και εργάζονται με αίσθημα ευθύνης και συλλογικότητας προκειμένου να βελτιώσουν το μορφωτικό και κοινωνικό τους επίπεδο.

❖ Οι μαθητές οφείλουν να ενημερώνονται για τα μαθήματα και τις κατ' οίκον εργασίες που έχουν υλοποιηθεί και έχουν ανατεθεί κατά την ημέρα της απουσίας τους από άλλους συμμαθητές της ίδιας

τάξης ή από τον εκπαιδευτικό της τάξης μέσω του κηδεμόνα τους στις 13:30 με φυσική παρουσία ή τηλεφωνική επικοινωνία.

❖ Επικοινωνούν, όταν υπάρχει ανάγκη, με τους γονείς τους, μέσω των τηλεφώνων του Σχολείου, αφού ζητήσουν άδεια.

❖ Συμβάλλουν στην υιοθέτηση αειφορικών πρακτικών, όπως η εξοικονόμηση ενέργειας και η ανακύκλωση υλικών.

2. Παιδαγωγικός έλεγχος

Ο παιδαγωγικός έλεγχος είναι μια δραστηριότητα κατά την οποία εξετάζεται η κατάσταση της εκπαιδευτικής εργασίας σε ένα ίδρυμα, η συμμόρφωσή του με τα κρατικά πρότυπα, καθώς και το επίπεδο γνώσης, εκπαίδευσης και ανάπτυξης των μαθητών. Γι' αυτό στο Σχολείο δημιουργούνται οι κατάλληλες συνθήκες για τη συνεργασία των μαθητών με τους δασκάλους και τους συμμαθητές τους και να ενθαρρύνονται οι μαθητές να συμμετέχουν ενεργά στη σχολική ζωή.

Αν παρόλα αυτά η συμπεριφορά δεν εναρμονίζεται με την ιδιότητα του και αποκλίνει από την τήρηση του εσωτερικού κανονισμού του Σχολείου, τότε ο μαθητής αντιμετωπίζει τον παιδαγωγικό έλεγχο σύμφωνα με τις αρχές της ψυχολογίας και της παιδαγωγικής που διέπουν την ηλικία του.

Είναι αυτονόητο ότι οι ποινές ως εξωτερικό κίνητρο έχουν φτωχά αποτελέσματα στην αλλαγή της συμπεριφοράς των μαθητών και, ως εκ τούτου, για την Παιδαγωγική δεν προκρίνονται παρά ως η έσχατη επιλογή των εκπαιδευτικών. Εντούτοις, οι μαθητές πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι κάθε πράξη τους έχει κάποιες επιπτώσεις ανάλογα με τη σοβαρότητά της, ώστε να μάθουν να αναλαμβάνουν την ευθύνη των επιλογών τους και να γίνουν υπεύθυνοι πολίτες. Στο παιδαγωγικό αυτό πλαίσιο τα παιδαγωγικά μέτρα που μπορεί να επιβληθούν είναι οι:

- α. Παρατήρηση.
- β. Επίπληξη.
- γ. Συζήτηση με τον Προϊστάμενο.
- δ. Ενημέρωση γονέων.
- ε. Ενημέρωση Συλλόγου Διδασκόντων.
- στ. Ενημέρωση Συντονίστριας Εκπαιδευτικού Έργου.
- η. Αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος..

Αρμόδια όργανα για την επιβολή των παιδαγωγικών μέτρων των περιπτώσεων **α**, **β** και **γ** είναι οι εκπαιδευτικοί του Σχολείου, της περίπτωσης **δ** ο Προϊστάμενος με τον εκπαιδευτικό της τάξης,

των **ε, στ** ο Προϊστάμενος και ο σύλλογος διδασκόντων και της **η** ο σύλλογος διδασκόντων με τη συναίνεση του γονέα.

Οι σωματικές ποινές απαγορεύονται.

Οι γονείς/κηδεμόνες ενημερώνονται από το Σχολείο για την όποια μη αποδεκτή συμπεριφορά των παιδιών τους και των ενεργειών που θα αναληφθούν. Η στενή συνεργασία Σχολείου-γονέων/κηδεμόνων είναι πάντα αναγκαία και επιβεβλημένη.

Κεφάλαιο 3°: Πρόληψη φαινομένων Βίας και Σχολικού Εκφοβισμού

Το φαινόμενο του εκφοβισμού μεταξύ των παιδιών δεν είναι καινούριο ιδιαίτερα στον χώρο του Σχολείου, είναι τόσο παλιό, όσο και το οργανωμένο εκπαιδευτικό σύστημα. Εκείνο που διαφοροποιεί τα πειράγματα και τις επιθέσεις μεταξύ των μαθητών του παρελθόντος με τον τρόπο που διαμορφώνεται το φαινόμενο του εκφοβισμού-bullying σήμερα αφορά τόσο στα ποσοτικά όσο και στα ποιοτικά του χαρακτηριστικά, στη συχνότητα και στην ένταση με την οποία εμφανίζεται όσο και στις μορφές που λαμβάνει. (Ευρωπαϊκή Καμπάνια 2012)

1. Ορισμός

Ο σχολικός εκφοβισμός στην ελληνική βιβλιογραφία αναφέρεται με διάφορους όρους όπως σχολική επιθετικότητα, αντικοινωνική ή επιθετική συμπεριφορά, σχολική παραβατικότητα.

Στη διεθνή βιβλιογραφία υπάρχει πλήθος ορισμών για τη σχολική βία. Σύμφωνα με το Roberts (2006) ο όρος του εκφοβισμού είναι ένας συνδυασμός λεκτικών και σωματικών επιθετικών συμπεριφορών, σκόπιμων, επαναλαμβανόμενων και βλαβερών ενεργειών που διαπράττονται από ένα παιδί ή ομάδα παιδιών (θύτης, θύτες). Οι Smith και Sharp (1994) υποστηρίζουν ότι πρόκειται για περισσότερο για κατάχρηση εξουσίας και επιθυμία για εκφοβισμό και κυριαρχία. Αργότερα οι Smith, Scheinderand Ananiadou (2004) όρισαν τον σχολικό εκφοβισμό ως ένα εχθρικό είδος επαναλαμβανόμενης συμπεριφοράς προς τα αδύναμα παιδιά.

Ο όρος «εκφοβισμός και βία στο Σχολείο» όπως και ο όρος «θυματοποίηση» χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν μια κατάσταση κατά την οποία ασκείται εσκεμμένη, απρόκλητη, συστηματική και επαναλαμβανόμενη βία και επιθετική συμπεριφορά με σκοπό την επιβολή, την καταδυνάστευση και

την πρόκληση σωματικού και ψυχικού πόνου σε μαθητές από συμμαθητές τους, εντός και εκτός Σχολείου (Olweus, 1993).

Ο Olweus διαφοροποιεί τον εκφοβισμό και το «πείραγμα» στα πλαίσια του παιχνιδιού (Olweus, 1994). Το πείραγμα συμβαίνει μεταξύ φίλων και δεν περιλαμβάνει την πρόκληση σωματικού ή ψυχικού πόνου των άλλων. Ο σχολικός εκφοβισμός από την άλλη συμβαίνει ανάμεσα στα παιδιά τα οποία δεν είναι φίλοι. Η χαρακτηριστική ανισορροπία δύναμης που υφίσταται, οφείλεται στο γεγονός ότι ένα παιδί τυχαίνει να είναι πιο δημοφιλές ή ακόμα στο γεγονός ότι κάποια παιδιά μπορεί να συνωμοτούν εναντίον κάποιου άλλου. Ωστόσο, πρέπει να επισημάνουμε ότι το πείραγμα μπορεί εύκολα να μετατραπεί σε εκφοβισμό αν συμβαίνει για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα και ειδικά όταν το παιδί αισθανθεί ότι οι πράξεις των άλλων δεν είναι αστείο και δεν γίνονται εντός των ορίων του παιχνιδιού.

2. Μορφές εκφοβισμού και σχολικής βίας στο σχολικό περιβάλλον.

Στο περιβάλλον του Σχολείου και της τάξης διακρίνουμε ένα ευρύ φάσμα αρνητικών συμπεριφορών που αναπτύσσονται μεταξύ των παιδιών ή μεταξύ παιδιών και εκπαιδευτικών και περιλαμβάνουν από τις πιο ήπιες (διασπαστικές συμπεριφορές στην τάξη ή άρνηση συμμετοχής-συνεργασίας) έως και τις σοβαρότερες μορφές επιθετικότητας (σωματικές παρενοχλήσεις κ.λ.π.) (Κουρκούτας 2007). Κάνοντας λόγο για επιθετική συμπεριφορά μεταξύ μαθητών/ μαθητριών στο πλαίσιο του εκφοβισμού οι ερευνητές αναφέρονται σε περιστατικά που παραβιάζονται τα δικαιώματα των παιδιών (Χήνας & Χρυσαιφίδης, 2000) και τα διαχωρίζουν σε μορφές άμεσες και έμμεσες (Τσιαντής & Ασημόπουλος, 2010)

Οι άμεσες μορφές βίας είναι οι πράξεις που αναγνωρίζονται από όλα τα εμπλεκόμενα ή μη μέλη και γίνονται πιο εύκολα αντιληπτές από εκπαιδευτικούς και γονείς, ενώ οι έμμεσες που χρήζουν μεγαλύτερης προσοχής και παρατήρησης από τους ενήλικες, δε γίνονται πάντα αντιληπτές, λόγω της κρυφής τους δράσης μια επικαλυπτόμενη ενέργεια που μπορεί να προκαλέσει κοινωνική απομόνωση ή σκόπιμο αποκλεισμό από την ομάδα (Παπαλαζάρου, 2015). Ο άμεσος εκφοβισμός είναι συνηθέστερος στα αγόρια και συνίσταται σε απροκάλυπτες συμπεριφορές που περιλαμβάνουν σωματική και λεκτική επιθετικότητα. Ο έμμεσος εκφοβισμός, ο οποίος ανιχνεύεται πιο δύσκολα και είναι συνηθέστερος στα κορίτσια, περιλαμβάνει τη χειραγώγηση των κοινωνικών σχέσεων με σκοπό την πρόκληση ψυχολογικής βλάβης (κουτσομπολεύοντας, διαδίδοντας φήμες) ή κοινωνικού αποκλεισμού (ψυχολογικός εκφοβισμός).

Οι μορφές του σχολικού εκφοβισμού είναι οι εξής:

➤ **Η λεκτική μορφή** γίνεται με την συστηματική χρήση υβριστικών εκφράσεων και φραστικών επιθέσεων, με προσβολές αλλά και απειλές, με ειρωνεία, με πειράγματα και ταπεινωτικούς χαρακτηρισμούς, χρήση παρατσουκλιών, με κοροϊδία ή καζούρα, με εκβιασμό για απόσπαση προσωπικών ειδών του θύματος (Τσικρικά,2009).

➤ **Ο σωματικός εκφοβισμός** ανιχνεύεται ευκολότερα και προκύπτει όταν τα παιδιά χρησιμοποιούν σωματική βία για να ασκήσουν εξουσία και έλεγχο πάνω σε άλλα παιδιά. Σχετίζεται στενά με τη σωματική δύναμη των "θυτών" και για αυτόν τον λόγο συνήθως εκδηλώνεται από μεγαλύτερους σε ηλικία μαθητές εις βάρος νεαρότερων (VanNiekerk, 1993· Smith&Sharp, 1994· Byrne, 1994· Leach,1997). Πρόκειται για μια άμεση μορφή βίας και είναι ξεκάθαρη η θέση του θύτη και του θύματος.

➤ Το φαινόμενο είναι δυνατόν να λάβει και **κοινωνική μορφή**, κάτι το οποίο συμβαίνει στην προσπάθεια να απομονωθεί και να αποκλειστεί κοινωνικά το θύμα μέσα από την αγνόηση ατόμου, την πρόκληση αντιπάθειας, τη δυσφήμιση και τη συκοφαντία, μέσα από τη διάδοση κουτσομπολιών και γενικότερα κακόφημων, ψευδών στοιχείων, την αποκάλυψη ακόμα και τη διαστρέβλωση όσων εκμυστηρεύτηκε το θύμα (Τσικρικά,2009).

➤ Επίσης, **η σεξουαλική παρενόχληση** αποτελεί μια ακόμη μορφή εκδήλωσης εκφοβισμού, η οποία χαρακτηρίζεται από σεξουαλικά υποτιμητικά υπονοούμενα/σχόλια, ανεπιθύμητα αγγίγματα, εξαναγκασμός του θύματος να παρακολουθεί ή να συμμετέχει ενεργά σε σεξουαλικές πράξεις και βιασμό, ανήθικες χειρονομίες, υβριστικό λεξιλόγιο, σεξουαλικά υπονοούμενα, πειράγματα για τον σεξουαλικό προσανατολισμό, εικόνες με σεξουαλικό περιεχόμενο και μπορεί να φτάσει ακόμα και σε σοβαρές σεξουαλικές επιθέσεις (Καραβόλτσου,2013).

➤ **Η ρατσιστική μορφή** γίνεται με την χρήση και την διάδοση αρνητικών σχολίων λόγω της καταγωγής του θύματος, του κοικωνικο-οικονομικού επιπέδου του, του σεξουαλικού προσανατολισμού, κάποιου σωματικού ελαττώματος ή ασθένειας, θρησκείας και άλλα. Γενικότερα γίνονται "επιθέσεις" λόγω της διαφορετικότητας των ατόμων. (Καραβόλτσου,2013).

➤ Μια πιο σύγχρονη μορφή θυματοποίησης και εκφοβισμού στην παιδική και εφηβική ηλικία είναι αυτή του **ηλεκτρονικού ή διαδικτυακού εκφοβισμού**. Ο όρος αυτός αναφέρεται στις διάφορες μορφές ψυχολογικής κακοποίησης, οι οποίες συνδέονται με το συμβατικό εκβιασμό, μέσω του διαδικτύου ή άλλης παρεμφερούς τεχνολογίας, με σκοπό τη σκόπιμη ζημιά ενός ατόμου ή μιας ομάδας. Ο σύγχρονος τρόπος με τον οποίο ασκείται το φαινόμενο του εκφοβισμού γίνεται μέσα από την αποστολή υλικού με υβριστικό ή και απειλητικό ακόμα περιεχόμενο με μηνύματα ή και βίντεο στο κινητό, με e-mails, στο facebook, σε chatrooms, χρήση ή και παραποίηση των προσωπικών δεδομένων

του θύματος, δημιουργία ιστοσελίδων ή και προφίλ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με παραποιημένα και ψεύτικα χαρακτηριστικά, παραποιημένες φωτογραφίες, βίντεο, αποκλεισμό του από δικτυακές ομάδες, απειλητικές κλήσεις στο κινητό του συνήθως από άγνωστα νούμερα (Τσικρικά,2009).

➤Ο **εκφοβισμός με εκβιασμό** αναφέρεται στην κλοπή ή καταστροφή υλικών αντικειμένων ή χρημάτων του θύματος με τη χρήση απειλών, ενώ μπορεί να περιλαμβάνει και τον εξαναγκασμό του θύματος σε αντικοινωνικές πράξεις.

➤Αξίζει να σημειωθεί ο αυτο-εκφοβισμός, όπου τα θύματα στέλνουν στον εαυτό τους μηνύματα μίσους, παρενόχλησης και/ή επιβλαβή μηνύματα. Κάποιες πρόσφατες περιπτώσεις δείχνουν ότι πρόκειται για φαινόμενο με αυξητικές τάσεις.

**Πίνακας 1: Ταξινόμηση μορφών βίας και εκφοβισμού
(Αρτινοπούλου, 2010β)**

	Άμεσος	Έμμεσος
Σωματική	Σωματική βία, σεξουαλική βία	Όταν προωθείς άλλον να κακοποιήσει το «θύμα»
Μη-σωματική, λεκτική	Λεκτική βία, σεξουαλική λεκτική βία	Διάδοση φημών, ηλεκτρονικός εκφοβισμός
Μη-λεκτική	Ψυχολογική βία, ηλεκτρονικός εκφοβισμός	Κοινωνικός αποκλεισμός, ηλεκτρονικός εκφοβισμός

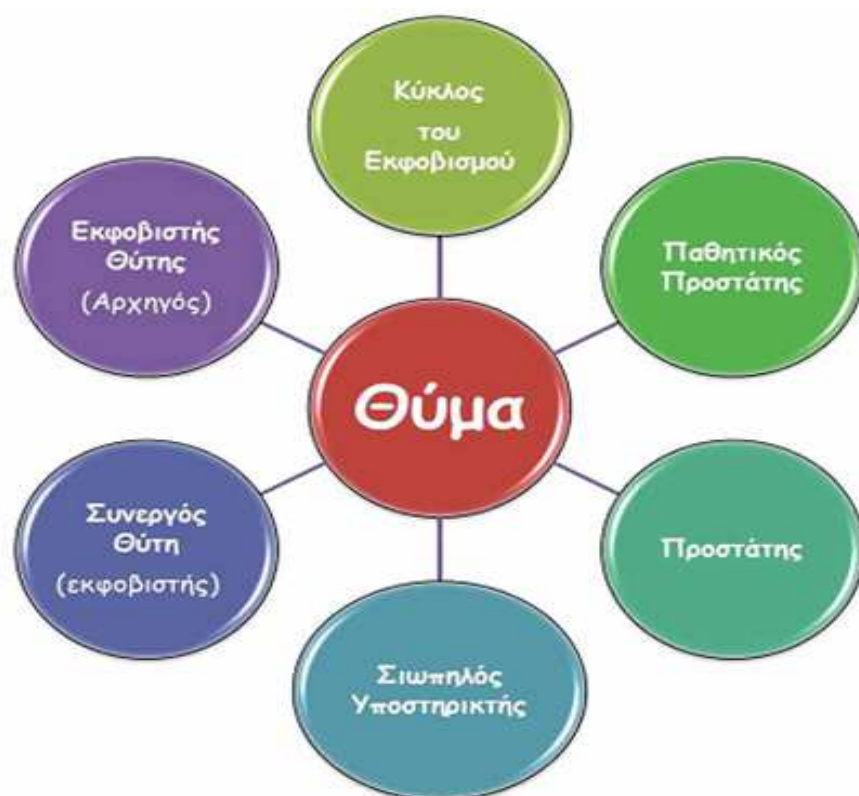
3. Οι εμπλεκόμενοι στον σχολικό εκφοβισμό

Όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας (παιδιά, εκπαιδευτικοί, διοικητικά όργανα, κ.ά.) μπορεί να βρεθούν στη θέση του «θύματος» και του «νταή/εκφοβιστή» ή και να αλλάξουν ρόλους, ενώ το πιο συνηθισμένο είναι να γίνονται θεατές περιστατικών σχολικής βίας.

Η δυναμική των περιστατικών σχολικής βίας δεν αφορά μόνο στο «θύμα» και τον «εκφοβιστή». Τα περιστατικά σχολικής βίας και εκφοβισμού πραγματοποιούνται συνήθως με την παρουσία θεατών οι οποίοι είτε συμμετέχουν ενεργά με το μέρος του «νταή» ή με το μέρος του «θύματος», είτε

αδιαφορούν. Συνοπτικά, οι βασικοί ρόλοι που φαίνεται να υπάρχουν σε περιστατικά σχολικής βίας είναι οι εξής:

- ❖ Ο «νταής/εκφοβιστής» που είναι ο αρχηγός και θέτει τους κανόνες
- ❖ Ο/οι ακόλουθος/-οι του «νταή» που παίρνουν ενεργό μέρος
- ❖ Οι υποστηρικτές του «νταή» που δεν παίρνουν ενεργό μέρος, αλλά είτε υποστηρίζουν τη συμπεριφορά του «νταή» είτε απλά διασκεδάζουν με αυτή.
- ❖ Το «θύμα» που υφίσταται βία ή εκφοβιστική συμπεριφορά.
- ❖ Οι υποστηρικτές του «θύματος»- προστάτης που αποδοκιμάζουν τη συμπεριφορά του «νταή» και είτε προσπαθούν να βοηθήσουν το «θύμα» είτε όχι.
- ❖ Οι παρατηρητές-απλοί θεατές οι οποίοι αδιαφορούν για το περιστατικό και για τους εμπλεκόμενους.

Οι παράγοντες που οδηγούν ένα παιδί να εκφραστεί με βίαιο τρόπο σε συμμαθητή του ή συμμαθήτριά του είναι η ανάγκη επιβολής δύναμης, ο συσσωρευμένος θυμός, η βαρεμάρα, η

ευχαρίστηση να προκαλέσει φόβο ή πόνο, η ευχαρίστηση να προκαλέσει την προσοχή. Κάθε παιδί μπορεί να είναι υποψήφιος θύτης, αν δεν κατανοήσει τη βία που κρύβει μέσα του και τους παράγοντες που οδηγούν στον έλεγχο ή την εξωτερική της κι αν δεν αντιληφθεί πόσο η προσωπική ιστορία διαφοροποιεί τις στάσεις και τις συμπεριφορές του (Τσιάντης και Ασημόπουλος, 2010: 111-112). Συνήθως **οι θύτες**, γνωστοί ως bullies, είναι παιδιά με μέτρια ή κακή επίδοση, χωρίς ενδιαφέρον για το Σχολείο, με αρχηγικές τάσεις, ανυπάκουα, με προκλητική συμπεριφορά και υπερβολική αυτοεκτίμηση που δεν αποδέχονται το διαφορετικό, με προβληματικές οικογενειακές σχέσεις, που παρουσιάζουν κοινωνικές αποκλίσεις. Ο θύτης ή ο δράστης διακρίνεται για την επιθετικότητα του ενώ εμφανίζει μειωμένη ικανότητα αυτοελέγχου (Olweus, ο.π. αναφ. στο Ανδρέου & Smith, 2002) και διακατέχεται από χαμηλή ενσυναίσθηση (Espelage & κ.α. 2004).

Τα **θύματα** (bullied) είναι ήσυχα παιδιά, «καλοί μαθητές», ευαίσθητα, αγχώδη, ανασφαλή, ντροπαλά, μοναχικά, δεν ομαδοποιούνται και δε μιλάνε πολύ, υστερούν από το θύτη σε δύναμη, με κάποια διαφορετικότητα από το σύνολο (αγόρια με θηλυπρεπή χαρακτηριστικά, εύσωμα ή μικροκαμωμένα παιδιά, με ψυχικά προβλήματα, με μαθησιακές δυσκολίες με προβλήματα εμφάνισης κι επικοινωνίας, έχουν κάποια σωματική αναπηρία, ανήκουν σε μειονοτικές ή μεταναστευτικές ομάδες) (Rigby, 2008, Τσίγκανου, 2008). Τα θύματα είναι ήσυχτοι και ευαίσθητοι μαθητές και δεν εμφανίζουν επιθετική ή προκλητική συμπεριφορά και σπάνια αμύνονται ή αντεπιτίθενται. Σπυρόπουλος, 2008). Το παιδί-θύμα χαρακτηρίζεται από αδυναμία να υπερασπιστεί τον εαυτό του, λόγω της εσωστρέφειας και της έλλειψης αυτοσυντήρησης. (Αρτινοπούλου, 2001)

Πολλές φορές ο ρόλος του θύτη και του θύματος μπορεί να αντιστραφεί. Αυτό εξαρτάται από τη συμπεριφορά που θα κρατήσουν οι παρατηρητές των περιστατικών εκφοβισμού. Σύμφωνα με έρευνες, ο ρόλος των μαθητών-παρατηρητών είναι πολύ σημαντικός. Ανάλογα με τη στάση που θα κρατήσουν διευκολύνουν ή λειτουργούν αποτρεπτικά στην εξέλιξη ή τη συνέχιση του φαινομένου.

Ακόμα κι αν δε συμμετέχουν ενεργά σε περιστατικά εκφοβισμού, μπορεί να ενθαρρύνουν το θύτη (με γέλια, χειροκροτήματα ή άλλες μορφές επιδοκμασίας). Μπορεί να πάρουν θέση βοηθώντας το θύμα ή αποδοκιμάζοντας τον θύτη και να παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες για το γεγονός βίας. Ακόμη με την παθητική στάση τους μπορεί να δίνουν το μήνυμα ότι αυτό που συμβαίνει είναι αποδεκτό. Έτσι τροφοδοτούν το φαινόμενο. Τα παιδιά θεατές παρόλο που τις περισσότερες φορές παραμένουν αμέτοχα στα περιστατικά εκφοβισμού διακατέχονται από συναισθήματα φόβου μήπως γίνουν ο επόμενος στόχος του θύτη ή αισθάνονται ντροπή, θυμό και ενοχή λόγω της μη παρέμβασης τους.

4. Μέτρα διαχείρισης και αντιμετώπισης φαινομένων βίας και σχολικού εκφοβισμού.

Ο ρόλος του Σχολείου είναι να παρέχει την κατάλληλη εκπαίδευση για όλους τους μαθητές μέσα σε ένα σταθερό και ασφαλές περιβάλλον. Η εκφοβιστική συμπεριφορά μειώνει και υπονομεύει την ποιότητα της εκπαίδευσης. Η βία στο Σχολείο μπορεί να έχει βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στη σωματική και ψυχική υγεία.

Τα φαινόμενα ενδοσχολικής βίας μπορούν να αντιμετωπιστούν μέσω μιας σειράς μέτρων και στρατηγικών σε όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας που έχουν τη δυνατότητα να δράσουν αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση της. (Department for education and skills, 2013)

Ο σχεδιασμός μιας παιδαγωγικής στρατηγικής για την αντιμετώπιση της επιθετικότητας θα πρέπει να είναι πολυδιάστατος και να υπολογίζει όλους τους παράγοντες που άμεσα ή έμμεσα εμπλέκονται στην εμφάνιση του φαινομένου. Οι παράγοντες αυτοί έχουν σχέση με την κατάλληλη διαμόρφωση του φυσικού χώρου, τις σχέσεις των εμπλεκόμενων προσώπων και τη μαθησιακή διαδικασία. Η σωστή αντιμετώπιση όλων των παραγόντων στο σύνολο μπορεί να φέρει πολύ θετικά αποτελέσματα στη βελτίωση της σχολικής ζωής παραμερίζοντας βίαιες καταστάσεις. Όλο το σχολικό περιβάλλον θα πρέπει να συντελεί στη δημιουργία θετικού κλίματος και καθημερινά να δίνει την εικόνα της φροντίδας, του σεβασμού, τη επικοινωνίας, της υπευθυνότητας (Χηνάς Π., Χρυσοφίδης Κ., 2000)

Η εκπαιδευτική διαδικασία είναι υπεύθυνη στο να διαμορφώνει συνθήκες που προάγουν τις αξίες της δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ειρήνης και της ελευθερίας. Με την εκπαίδευση επιδιώκεται η ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του μαθητή και η επιτυχής κοινωνική ένταξή του. Με την έννοια αυτή ο μαθητής καθίσταται ικανός να αντιμετωπίζει με επιτυχία προβλήματα και επιπλέον να διαμορφώνει άποψη και να λειτουργεί ως υπεύθυνος και ενεργός πολίτης σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο και απαιτητικό κοινωνικό περιβάλλον (Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας, 2003,3734)

Ο σχολικός εκφοβισμός χρήζει ολιστικής αντιμετώπισης ο οποίος πρέπει να είναι κοινός και ενιαίος. Είναι καλό να συνεργαστούν γονείς, εκπαιδευτικοί και παιδιά για να την προλάβουν ή να την αντιμετωπίσουν. Η εκδήλωση επιθετικότητας είναι μια προειδοποίηση, η οποία αν γίνει αντιληπτή εγκαίρως μπορεί να πάρει το δρόμο της αντιμετώπισης.

Ο ρόλος των εκπαιδευτικών είναι αρκετά σημαντικός για την αναγνώριση και την μείωση περιστατικών bullying στο σχολικό περιβάλλον. Οφείλουν να αναγνωρίσουν έγκαιρα το φαινόμενο και να καταλάβουν όσο το δυνατόν γρηγορότερα τα σημάδια που δείχνουν ότι κάποιος μαθητής έχει πέσει θύμα σχολικού εκφοβισμού. Αυτά τα σημάδια είναι κυρίως τα εξής:

❖ υπερβολικός φόβος, υπερβολικές αναστολές, καταθλιπτικά συμπτώματα,

- ❖ έντονα αισθήματα κατωτερότητας και ψυχικής καταπόνησης,
- ❖ φόβος Σχολείου, συχνές απουσίες,
- ❖ ακαδημαϊκή πτώση,
- ❖ συχνές απώλειες αντικειμένων,
- ❖ διαταραχές ύπνου /συνεχής ένταση /συχνοί ακατανόητοι εκνευρισμοί.

Στο δικό μας Σχολείο, το οικογενειακό κλίμα, η άριστη συνεργασία όλων των μελών της σχολικής κοινότητας, ο μικρός αριθμός μαθητών, καθιστούν δύσκολη την εμφάνιση τέτοιων καταστάσεων. Παρόλο αυτά για να αποτρέψουμε τέτοια φαινόμενα στο Σχολείο μας ενισχύουμε τις ομαδικές δραστηριότητες που φροντίζουμε να δημιουργούνται και αξιοποιούμε τις εκπαιδευτικές επισκέψεις και δράσεις, Επίσης με την υπεύθυνη άσκηση των καθηκόντων των εκπαιδευτικών κατά την εφημερία τους προλαμβάνουμε περιστατικά που μπορεί να συμβούν. Παράλληλα έχουμε υιοθετήσει μια σειρά από στρατηγικές όπως:

- ❖ Προβολή ταινιών με θέμα το σχολικό εκφοβισμό προκειμένου να γνωρίσουν οι μαθητές τι βιώνει ένας μαθητής που τίθεται στο περιθώριο και βιώνει «bullying»
- ❖ Συζήτηση με τους μαθητές σε ένα κλίμα εμπιστοσύνης και ασφάλειας προκειμένου να ανοιχτούν και να μοιραστούν το οποιοδήποτε πρόβλημα αντιμετωπίζουν.
- ❖ Συζήτηση με τους μαθητές για τα δικαιώματά τους, τους κανόνες συμπεριφοράς, στο Σχολείο και τους τρόπους αντιμετώπισης του εκφοβισμού και της βίας στο Σχολείο.
- ❖ Αντιμετώπιση των οποιοδήποτε διαφορών στα πλαίσια της τάξης μέσα σε ένα κλίμα σεβασμού και αποδοχής των διαφορετικών απόψεων.
- ❖ Παρατήρηση των μαθητών για το πώς κινούνται στο σχολικό χώρο κατά την παραμονή τους εκεί και εποπτεία χώρων που πιθανολογείται να υπάρξει εκδήλωση εκφοβισμού και βίας μεταξύ των μαθητών.
- ❖ Συμμετοχή όλων των μαθητών σε δράσεις και δραστηριότητες που προάγουν την ομαδοσυνεργατικότητα και τον αλληλοσεβασμό των μαθητών.
- ❖ Ενεργοποίηση της συναισθηματικής συγκινησιακής πλευράς της μάθησης. Μέσα από το πρόγραμμα εργαστηρίου δεξιοτήτων οι μαθητές μπορούν να αναγνωρίσουν τα συναισθήματα τους και τα συναισθήματα των άλλων προκειμένου να καλλιεργηθεί η ενσυναίσθηση. (Βεγγιάνη,2011)
- ❖ Συμμετοχή στα δρώμενα της τάξης –του Σχολείου που απαρτίζεται από άτομα διαφορετικών ηλικιακών ομάδων. Με τον τρόπο αυτό αναγνωρίζονται οι δυνατότητες και οι ικανότητες όλων των μαθητών στην επίτευξη ενός κοινού έργου.
- ❖ Αποδοχή της διαφορετικότητας και ίση αντιμετώπιση όλων των μαθητών .

- ❖ Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ένταξη στη σχολική ομάδα των νεοφερμένων μαθητών ή των μαθητών με ειδικά προβλήματα και ανάγκες.
- ❖ Επικοινωνία και συζήτηση με τους γονείς – κηδεμόνες προκειμένου να υπάρχει σφαιρική εικόνα για τη συμπεριφορά του μαθητή.
- ❖ Ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης των μαθητών και επιβράβευση από τον εκπαιδευτικό αλλά και από τους ίδιους τους μαθητές μεταξύ τους.
- ❖ Θέσπιση και εφαρμογή σχολικών κανονισμών για περιστατικά βίας και χρήση συγκεκριμένων κωδικών επικοινωνίας μέσα στη τάξη, σαφής και εκ των προτέρων οριοθέτηση των αποδεκτών συμπεριφορών, των απαγορεύσεων και των ανάλογων ποινών.
- ❖ Ενεργοποίηση του συνόλου της μαθητικής κοινότητας προκειμένου να αναφέρουν περιστατικά που οδηγούν στο να υπάρχουν μαθητές στο περιθώριο.
- ❖ Αναφορά στο φαινόμενο της σχολής βίας και εκφοβισμού σε τακτά χρονικά διαστήματα προκειμένου να γίνεται ανάκληση των πληροφοριών γύρω από το θέμα αυτό.
- ❖ Χρήση εναλλακτικών τρόπων προσέγγισης των παιδιών (θεατρικά παιχνίδια, γραπτή έκφραση ιστοριών, ζωγραφιών) ώστε να εκφράσουν τα συναισθήματά τους .
- ❖ Συνεργασία/συμβουλευτική εποπτεία από ειδικούς για την υποστήριξη των παιδιών-θυμάτων και παιδιών-δραστών όταν κριθεί απαραίτητο.

Παρακάτω δίνονται τα βήματα για τη διαχείριση περιστατικών βίας και εκφοβισμού:

1. Ανίχνευση του προβλήματος ή της σύγκρουσης .
2. Άμεση παρέμβαση για διακοπή του περιστατικού.
3. Ανίχνευση των εμπλεκομένων στο περιστατικό .
4. Ενημέρωση για την πολιτική του Σχολείου, τα δικαιώματα και τις ευθύνες των εμπλεκομένων ατόμων.
5. (Αν κριθεί απαραίτητο, ενημερώνονται οι γονείς των μαθητών) .
6. Έκφραση των απόψεων.
7. Εντοπισμός των κινήτρων και των συμφερόντων των μερών .
8. Εάν το ορίζει η πολιτική του Σχολείου, επιβολή κύρωσης στον «νταή» .
9. Αν δεν ορίζεται κάτι από την πολιτική του Σχολείου, αναζήτηση πιθανών λύσεων .
10. Αξιολόγηση των λύσεων ως προς την ικανοποίηση των αναγκών των μερών στο πλαίσιο των ορίων της πολιτικής του Σχολείου

Κατά τη διάρκεια της διαχείρισης των περιστατικών, οι εκπαιδευτικοί ή η διεύθυνση του Σχολείου θα πρέπει να ελέγχουν, ώστε στην όποια έκβαση στο περιστατικό:

- ❖ Το «θύμα» δε φέρει οποιαδήποτε ευθύνη στην εκδήλωση της βίας .
- ❖ Διασφαλίζεται η ασφάλεια του «θύματος» καθ όλη τη διαδικασία, αλλά και μετά .
- ❖ Ο «νταής/εκφοβιστής» αναγνωρίζει τις βλάβες και τις επιπτώσεις της/των πράξης/εων και της συμπεριφοράς του τόσο ως προς το «θύμα» όσο και ως προς τη σχολική κοινότητα .
- ❖ Διασφάλιση του σεβασμού των δικαιωμάτων των εμπλεκόμενων καθ όλη τη διάρκεια των διαδικασιών και των εκβάσεων του περιστατικού.
- ❖ Προωθείται η ανάπτυξη και χρήση δεξιοτήτων των εμπλεκόμενων με εποικοδομητικούς τρόπους και μέσα.
- ❖ Η χρήση των κυρώσεων, πειθαρχικών ποινών, αλλά και επιβραβεύσεων γίνεται με σύνεση και στο πλαίσιο, στα όρια και σύμφωνα με τις αρχές της πολιτικής του σχολείου.

Το Σχολείο όμως δεν μπορεί να μην ακολουθεί τις τεχνολογικές εξελίξεις. Έτσι το Cyberbullying μπορεί να εμπλέκεται με το Σχολείο. Οι δάσκαλοι ενημερώνονται από το ίδιο το θύμα, κάποιον παρατηρητή ή τον γονέα για το τι συμβαίνει. Το θύμα συνήθως δέχεται προσβλητικά ή απειλητικά μηνύματα ή βλέπει να δημοσιεύονται φωτογραφίες χωρίς την άδεια του στο e-mail του ή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και σε ομαδικές συζητήσεις.

Στην περίπτωση που το ίδιο το θύμα εμπιστευτεί τον εκπαιδευτικό και αφορά κάποιο συμμαθητή του που βρίσκονται στην ίδια τάξη θα αντιμετωπίσει το περιστατικό στα πλαίσια της τάξης σαν να συνέβαινε μέσα στην τάξη. Παράλληλα εμπλέκονται και οι γονείς του θύτη και του θύματος. Οι γονείς του θύτη και του θύματος θα πρέπει να ελέγχουν διακριτικά τις κινήσεις των παιδιών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή το κινητό τους και να προσπαθούν να συμβουλέψουν τα παιδιά τους να έχουν μια υγιή σχέση με τους συμμαθητές τους ως ίσο προς ίσο.

Εάν ο μαθητής υφίσταται cyberbullying από αγνώστους αρχικά γίνεται ενημέρωση των γονέων και στη συνέχεια ενημερώνεται η δίωξη ηλεκτρονικού εγκλήματος προκειμένου να εντοπιστεί ο θύτης και να προστατευτεί το θύμα. Παράλληλα ο μαθητής μπορεί να μπλοκάρει –διαγράψει του θύτη ή να κρατάει αντίγραφα των μηνυμάτων προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει αν ακολουθήσει τη νομική οδό.

Σε κάθε περίπτωση οι εκπαιδευτικοί συστήνουν στους γονείς να μην επιτρέπουν στα παιδιά τους να έχουν πρόσβαση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στα ηλεκτρονικά παιχνίδια και να τα απασχολούν με δημιουργικές δραστηριότητες στον ελεύθερο τους χρόνο. Σε περίπτωση που υπάρχουν

τέτοιοι λογαριασμοί θα πρέπει οι ίδιοι να ελέγχουν το κινητό τηλέφωνο και τον υπολογιστή και να βλέπουν τις συζητήσεις των παιδιών τους .

Κεφάλαιο 4°: Σχολικές Εκδηλώσεις - Δραστηριότητες

Οι σχολικές γιορτές, εθνικές, θρησκευτικές ή άλλου τύπου (π.χ. λήξης σχολικού έτους) καθώς και οι διδακτικές επισκέψεις αποτελούν μέρος της σχολικής ζωής και βοηθούν στην αποτελεσματική πραγμάτωση του σχολικού έργου, γι' αυτό οι μαθητές απουσιάζουν από αυτές μόνο αν έχουν σοβαρό λόγο. Η συμπεριφορά και οι υποχρεώσεις των μαθητών κατά τη διάρκειά τους είναι ανάλογη με το υπόλοιπο σχολικό πρόγραμμα. Σε περίπτωση διδακτικής επίσκεψης τηρείται γενικά το ημερήσιο σχολικό διδακτικό ωράριο, ενώ θα υπάρχει ενημέρωση εκ των προτέρων για κάθε περίπτωση αλλαγής του προς γονείς και μαθητές. Στις σχολικές γιορτές το ωράριο διαμορφώνεται κατά περίπτωση και οι γονείς ενημερώνονται εκ των προτέρων για το πρόγραμμα της γιορτής (στις Εθνικές γιορτές π.χ. ορίζεται η ώρα έναρξης και η διάρκεια της γιορτής).

Σημείωση: Λόγω των μέτρων προστασίας από τον κορονοϊό αυτή τη σχολική χρονιά δεν θα πραγματοποιούνται οι παραπάνω δράσεις.

Κεφάλαιο 5°: Συνεργασία Σχολείου- Οικογένειας –Συλλόγου Γονέων/Κηδεμόνων

1. Σημασία της επικοινωνίας και της συνεργασίας Σχολείου-οικογένειας

Η οικογένεια δεν καλύπτει μόνο τις βασικές ανάγκες, που χρειάζονται για την επιβίωσή του παιδιού, αλλά φροντίζει και για άλλες εξίσου σημαντικές. Έχοντας εξασφαλίσει την ψυχοσυναισθηματική ισορροπία σε πνεύμα αγάπης, φροντίζει να καλύψει την περιέργεια του παιδιού για «ειδέναι». Σημαντική, επίσης, αναδεικνύεται η προσφορά της στο πως θα αντιληφθεί και θα ενταχθεί το παιδί στο Σχολείο. Πρέπει να του δώσουν να καταλάβει ότι το Σχολείο είναι ένας χώρος, που αποτελεί προέκταση της οικογένειας. Εκεί, θα περνά μεγάλο μέρος της μέρας και θα γνωρίσει νέους ανθρώπους. Είναι αυτό που θα το βοηθήσει, με τις γνώσεις που παρέχει, να γίνει όμοιος με αυτούς.

2. Γονείς/κηδεμόνες

❖ Οι γονείς φροντίζουν ώστε το παιδί να έρχεται έγκαιρα και ανελλιπώς στο Σχολείο.

- ❖ Οι γονείς και κηδεμόνες οφείλουν να συμπεριφέρονται προς όλους τους εκπαιδευτικούς με τη δέουσα ευγένεια, σοβαρότητα, ευπρέπεια και σεβασμό που επιβάλλει το λειτούργημά τους και ο χώρος του Σχολείου.
- ❖ Συνεργάζονται αρμονικά σε προσωπικό επίπεδο αλλά και μέσω του Συλλόγου Γονέων με τη Διεύθυνση και τον Σύλλογο των Διδασκόντων για θέματα που αφορούν τους μαθητές/μαθήτριες.
- ❖ Διαβάζουν προσεκτικά όλες τις ανακοινώσεις που μεταφέρουν οι μαθητές και ενημερώνονται για θέματα λειτουργίας του Σχολείου.
- ❖ Οφείλουν ακόμη να γνωστοποιούν στον δάσκαλο της τάξης και στη διεύθυνση κάθε ιδιαιτερότητα που αφορά τη σωματική και ψυχική υγεία του μαθητή.
- ❖ Κανένας ενήλικας δεν έχει δικαίωμα να νουθετεί, να επιπλήττει ή να τιμωρεί κανένα παιδί στο χώρο του Σχολείου. Όταν υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα, συζητήστε το πρώτα με τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό (του μαθητή που δημιουργεί το πρόβλημα) και στη συνέχεια (αν δεν επιλυθεί) με τη Διεύθυνση του Σχολείου.
- ❖ Γενικότερα, κανένας ανήλικος ή ενήλικος δεν έχει δικαίωμα να βρίσκεται στο κτήριο ή στο προαύλιο του Σχολείου.
- ❖ Σε περίπτωση που κάποιος από τους γονείς του μαθητή δεν έχει την κηδεμονία του οφείλει να ενημερώσει άμεσα το Σχολείο.
- ❖ Σε περίπτωση απουσίας μαθητή, και ιδιαίτερα μακροχρόνιας ή επαναλαμβανόμενης, είναι απαραίτητο να ενημερώνεται έγκαιρα το σχολείο. Το τηλέφωνο του Σχολείου είναι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε ενημέρωση.
- ❖ Σε περίπτωση που κάποιος γονέας χρειαστεί, για εξαιρετικά σημαντικό λόγο, να πάρει το παιδί του πριν τη λήξη των μαθημάτων, οφείλει να ενημερώσει εγκαίρως την/ον υπεύθυνη/ο εκπαιδευτικό της τάξης ή/και τη Διεύθυνση του Σχολείου.
- ❖ Ο γονέας-κηδεμόνας μαθητή που συλλαμβάνεται να προκαλεί βανδαλισμούς στη σχολική περιουσία παραπέμπεται στην αρμόδια σχολική επιτροπή για την αποκατάσταση των ζημιών.
- ❖ Οι γονείς και κηδεμόνες οφείλουν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων και να συνδράμουν στη εύρυθμη λειτουργία τους.
- ❖ Δεν επιτρέπεται σε κανέναν από τους γονείς και κηδεμόνες και, γενικότερα, σε κανένα ενήλικο άτομο να νουθετεί, να επιπλήττει ή να τιμωρεί παιδί στο χώρο του Σχολείου. Όταν υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα, αυτό συζητείται με τον/ην υπεύθυνο/η εκπαιδευτικό (του μαθητή που

δημιουργεί το πρόβλημα) και στη συνέχεια με τον Προϊστάμενο του Σχολείου, ο/η οποίος/α και θα πράξει τα δέοντα, σύμφωνα με τον ρόλο του.

❖ Απαγορεύεται στους γονείς/κηδεμόνες των μαθητών να επιτεθούν φραστικά ή σωματικά σε κάποιο από τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού του σχολείου. Για οποιοδήποτε πρόβλημα απευθύνονται στον Προϊστάμενο του Σχολείου και αναζητείται από κοινού η καλύτερη δυνατή επίλυση του προβλήματος. Εάν το ζήτημα δεν επιλυθεί τότε ζητείται η συνδρομή της Συντονίστριας Εκπαιδευτικού Έργου ή της Διευθύντριας Εκπαίδευσης. Αυθαίρετες ενέργειες, καταγγελίες ή αναφορές οι οποίες παραβιάζουν την ανωτέρω ιεραρχική δομή, δε θα γίνονται αποδεκτές.

3. Πρακτικές ενημέρωσης και επικοινωνίας Σχολείου και γονέων/κηδεμόνων

Οι συναντήσεις για ενημέρωση των γονέων/κηδεμόνων με τους εκπαιδευτικούς προγραμματίζονται με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων:

- ❖ Στην αρχή του διδακτικού έτους, όπου λαμβάνει χώρα ενημέρωση για ζητήματα που αφορούν στην εύρυθμη λειτουργία του Σχολείου.
- ❖ Μια φορά τουλάχιστον τον μήνα σε προκαθορισμένη από τον/την εκπαιδευτικό του τμήματος ημέρα και ώρα, για θέματα που αφορούν στην αγωγή και πρόοδο των μαθητών/μαθητριών
- ❖ Κάθε φορά που ο/η εκπαιδευτικός της τάξης κρίνει αναγκαία μια έκτακτη συνάντηση
- ❖ Κατά την επίδοση του Ελέγχου προόδου ανά τρίμηνο προκειμένου να ενημερωθούν για την πρόοδο των παιδιών τους.
- ❖ Κατά την ολοκλήρωση του σχολικού έτους για τους τίτλους προόδου-σπουδών.

Η είσοδος των γονέων/κηδεμόνων στο σχολικό χώρο επιτρέπεται μόνο κατά τις προβλεπόμενες ώρες συναντήσεων με τους εκπαιδευτικούς των τάξεων.(13:30-14:00)

Οι γονείς-κηδεμόνες οφείλουν να επικαιροποιούν τα στοιχεία επικοινωνίας τους, και να ενημερώνουν άμεσα τους εκπαιδευτικούς για κάθε αλλαγή, ώστε το Σχολείο να έχει τα ισχύοντα τηλέφωνα τους και τις έγκυρες ηλεκτρονικές διευθύνσεις τους για την αποστολή ενημερωτικών σημειωμάτων ή/και βεβαιώσεων για την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών εκδρομών, για την παρακολούθηση εκπαιδευτικών θεαμάτων κ.λπ..Επίσης, οι γονείς/κηδεμόνες θα πρέπει να δίνουν προσοχή στις ανακοινώσεις και οδηγίες του Σχολείου, που απευθύνονται σ' αυτούς – γραπτά,

προφορικά ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (τακτικός έλεγχος των email) ή αναρτώνται στην ιστοσελίδα του σχολείου (<https://blogs.sch.gr/dimpandiasl>) ή στον πίνακα ανακοινώσεων της κεντρικής εισόδου και να ενεργούν ανάλογα.

Τέλος, οι γονείς/κηδεμόνες θα πρέπει να έχουν φροντίσει είτε οι ίδιοι ή πρόσωπα που έχουν εξουσιοδοτήσει να είναι άμεσα διαθέσιμοι σε επικείμενες έκτακτες περιπτώσεις.

Παρακαλούμε βεβαιωθείτε ότι οι δάσκαλοι έχουν όλα τα τηλέφωνα σας.

Οι γονείς/κηδεμόνες δύναται να επικοινωνούν με τη Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου (για παιδαγωγικά ζητήματα) ή με τη Διευθύντρια Εκπαίδευσης (για διοικητικά ζητήματα) μόνο εφόσον έχει προηγηθεί ανάλογη ενημέρωση και συζήτηση με τον Προϊστάμενο του Σχολείου.

(Οι συναντήσεις και επισκέψεις γονέων στο Σχολείο γίνονται κάθε πρώτη Δευτέρα κάθε μήνα.)

4. Υποχρεώσεις Γονέων και Κηδεμόνων

Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων είναι ένα όργανο θεσμοθετημένο, που ιδρύεται σε κάθε σχολική μονάδα, εκφράζει τους γονείς μέσα στο Σχολείο και που η παρουσία του είναι νομικά κατοχυρωμένη από το Νόμο 1566/1998 όπως αντικαταστάθηκε με τον Νόμο 2621/1998.

ΜΕΛΗ του είναι ΟΛΟΙ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ με ενεργά μέλη τους εγγεγραμμένους, που έχουν και το δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται στα όργανα του συλλόγου.

Οι αρμοδιότητες και ασχολίες κάθε συλλόγου γονέων και κηδεμόνων είναι επικουρικές στη δράση του Σχολείου και, με μόνο γνώμονα το καλύτερο για τους μαθητές, έρχεται να συμβάλλει επικουρικά στην επίλυση προβλημάτων, τα οποία χρειάζονται συλλογική προσπάθεια, ώστε να αντιμετωπιστούν.

Οι σκοποί αυτοί επιδιώκονται με κάθε νόμιμο μέσο και ειδικότερα με οργάνωση διαλέξεων και συγκεντρώσεων, οργάνωση ταξιδιών αναψυχής και μορφωτικών εκδρομών, τη συμμετοχή σε γιορτές, σε συνεργασία με τους μαθητές, δασκάλους και εκπαιδευτικούς και την τοπική αυτοδιοίκηση, με τη διαφώτιση των γονέων, με τη δημιουργία ομάδων εργασίας των γονέων κάτω από την καθοδήγηση του Δ.Σ. του Συλλόγου και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο που η διοίκηση του Συλλόγου θα κρίνει σκόπιμο με απόφασή του.

Ο σύλλογος γονέων και κηδεμόνων ενός Σχολείου στηρίζει τις προσπάθειες των εκπαιδευτικών για τη βελτίωση της ποιότητας στην εκπαίδευση των μαθητών και μαθητριών του Σχολείου. Συνεργάζεται εν ολίγοις εποικοδομητικά με τον Σύλλογο Διδασκόντων, τη Διεύθυνση και τη Σχολική Επιτροπή για την κάλυψη αναγκών των σχολείου και την καλή λειτουργία του προς όφελος των παιδιών. Για

παράδειγμα, ο Σύλλογος Διδασκόντων μπορεί να πραγματοποιεί, μετά από απόφασή του, κοινές συνεδριάσεις με το Δ.Σ. του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων για θέματα σχετικά με τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας του Σχολείου. Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων δεν μπορεί επ' ουδενί να παρέμβει σε εργασιακά θέματα των εκπαιδευτικών, στη διεύθυνση και διοίκηση της σχολικής μονάδας ή σε καθαρά εκπαιδευτικά θέματα (διδασκτέα ύλη, ωρολόγιο πρόγραμμα κ.ο.κ.).

5. Σχολικό Συμβούλιο

Σε κάθε σχολική μονάδα της δημόσιας Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης λειτουργεί επταμελές Σχολικό Συμβούλιο, το οποίο συγκροτείται με απόφαση του Διευθυντή ή του Προϊστάμενου της σχολικής μονάδας και αποτελείται από:

α) Τον Διευθυντή ή τον Προϊστάμενο της σχολικής μονάδας, ο οποίος είναι Πρόεδρος του Σχολικού Συμβουλίου. Ο Διευθυντής αναπληρώνεται από τον Υποδιευθυντή της σχολικής μονάδας και σε περίπτωση που δεν υπάρχει Υποδιευθυντής, από εκπαιδευτικό της σχολικής μονάδας που διαθέτει, κατά προτίμηση δώδεκα (12) τουλάχιστον έτη προϋπηρεσίας. Ο εκπαιδευτικός που αναπληρώνει τον Διευθυντή ή τον Προϊστάμενο, καθορίζεται με απόφαση του Διευθυντή ή του Προϊσταμένου της σχολικής μονάδας.

β) Δύο (2) εκπροσώπους του οικείου Δήμου, οι οποίοι ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο. Ο ένας εκ των δύο αυτών εκπροσώπων είναι αιρετός του οικείου Δήμου, ο οποίος είναι ο Αντιπρόεδρος του Σχολικού συμβουλίου. Ο έτερος εκπρόσωπος είναι υπάλληλος της Διεύθυνσης ή του τμήματος Παιδείας του οικείου Δήμου.

γ) Τρεις (3) εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας με τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Οι ως άνω εκπαιδευτικοί και οι αναπληρωτές τους ορίζονται κατά πλειοψηφία από το Σύλλογο Διδασκόντων της σχολικής μονάδας.

δ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Συλλόγου Γονέων, με το νόμιμο αναπληρωτή του, οι οποίοι προτείνονται κατά πλειοψηφία από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Γονέων.

Έργο του Σχολικού Συμβουλίου είναι η συμβολή του στη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της σχολικής μονάδας. Το Σχολικό Συμβούλιο λειτουργεί συλλογικά και προτείνει παρεμβάσεις για την επίλυση θεμάτων που αφορούν στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της διαδικασίας της σίτισης, στην υγιεινή, στην ασφάλεια και στην πρόληψη ατυχημάτων στον σχολικό χώρο καθώς και σε ζητήματα βελτίωσης της υλικοτεχνικής υποδομής.

Κεφάλαιο 6ο: Ποιότητα του Σχολικού χώρου

Ο σχολικός χώρος είναι ο χώρος που οι μαθητές περνούν το μεγαλύτερο μέρος της μέρας. Φροντίδα όλων είναι να διατηρούνται οι χώροι καθαροί. Κοινός στόχος όλων είναι ο σεβασμός του σχολικού χώρου. Ο σεβασμός στα περιουσιακά στοιχεία του Σχολείου, τις υποδομές, τον εξοπλισμό αλλά και το φυσικό περιβάλλον του Σχολείου αποτελεί βασική υποχρέωση όλων των μελών της σχολικής κοινότητας. Με το ίδιο σκεπτικό υπάρχει φροντίδα για την τάξη και την καλαισθησία στις σχολικές

αίθουσες, καθώς είναι ο ιδιαίτερος χώρος, όπου παραμένουν και εργάζονται μαθητές/μαθήτριες και εκπαιδευτικοί πολλές ώρες.

- ❖ Οι μαθητές οφείλουν να διατηρούν καθαρούς τους χώρους του Σχολείου, για λόγους υγιεινής, καλαισθησίας και προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς μια τέτοια δραστηριότητα αποτελεί δείγμα πολιτισμού.
- ❖ Οι μαθητές δεν γράφουν ούτε χαράζουν τους τοίχους και τα θρανία του Σχολείου.
- ❖ Η ρίψη αντικειμένων και άχρηστων υλικών (χαρτιών, κουτιών, χαρτιών) ή τροφές στις τουαλέτες του Σχολείου (λεκάνη, νιπτήρες) απαγορεύεται αυστηρά.
- ❖ Η ρίψη άχρηστων υλικών μέσα στις σχολικές αίθουσες απαγορεύεται αυστηρά.
- ❖ Η προστασία του σχολικού κτηρίου και της περιουσίας του είναι υπόθεση όλων μας. Οι μαθητές οφείλουν να προσέχουν τα έπιπλα και τις εγκαταστάσεις του Σχολείου. Κάθε καταστροφή εκτός από τη δυσκολία και το κόστος αποκατάστασης ασχημίζει και υποβαθμίζει τον χώρο που ζουν και λειτουργούν καθημερινά.

Η Διεύθυνση του Σχολείου σε συνεργασία με το Δήμο Καραϊσκάκη φροντίζουν για την επισκευή των οποιονδήποτε ζημιών προκύπτουν προκειμένου να εξασφαλιστεί η ασφάλεια των μαθητών και η απρόσκοπτη λειτουργία του Σχολείου. Η Διεύθυνση στέλνει έγγραφο στο Δήμο για να τον ενημερώσει για τις ανάγκες του Σχολείου.

Αρωγός σε αυτή την προσπάθεια αποτελεί και ο Σύλλογος Γονέων, ο οποίος συνεπικουρεί στο να υπάρχει ένα ασφαλές και λειτουργικό περιβάλλον για τους μαθητές.

Σε περίπτωση που παρουσιαστεί κάποια σοβαρή βλάβη που καθιστά αδύνατη τη λειτουργία του σχολείου ενημερώνεται άμεσα η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Άρτας και ο Δήμος Καραϊσκάκη και εν συνεχεία ενημερώνονται οι γονείς από τη Διεύθυνση του Σχολείου ώστε να μην κινδυνεύσει κανείς μαθητής.

Κεφάλαιο 7ο: Η Διεύθυνση του σχολείου και το διδακτικό προσωπικό

1. Η Διεύθυνση του σχολείου

- ❖ Η Διεύθυνση του Σχολείου καθοδηγεί τη σχολική κοινότητα, ώστε να θέσει υψηλούς στόχους και να εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις επίτευξής τους για ένα Σχολείο λειτουργικό, δημοκρατικό και ανοιχτό στην κοινωνία, θέτοντας στόχους και όραμα.
- ❖ Δημιουργεί κλίμα αμοιβαίας κατανόησης και εκτίμησης ανάμεσα σε αυτήν και τους εκπαιδευτικούς και εξασφαλίζει τη συναίνεση και τη συνεργασία.

- ❖ Ενημερώνει τον Σύλλογο των Διδασκόντων για την εκπαιδευτική νομοθεσία, τις εγκυκλίους και τις αποφάσεις που αφορούν τη λειτουργία του Σχολείου και την εφαρμογή των προγραμμάτων εκπαίδευσης.
- ❖ Απευθύνει στους διδάσκοντες/στις διδάσκουσες, όταν είναι απαραίτητο, συστάσεις με πνεύμα συναδελφικής αλληλεγγύης.
- ❖ Φροντίζει να καλύπτονται οι διδακτικές ώρες σε περίπτωση απουσίας εκπαιδευτικού, τροποποιώντας το ημερήσιο πρόγραμμα διδασκαλίας, αναθέτοντας την κάλυψη του κενού σε διαθέσιμο εκπαιδευτικό ή κατ' άλλον τρόπο και πάντα μέσα στο γράμμα και το πνεύμα της κείμενης νομοθεσίας.
- ❖ Έχει την ευθύνη για τη σύνταξη του ωρολογίου προγράμματος με γνώμονα την αποδοτική λειτουργία του.
- ❖ Λαμβάνει μέριμνα για την εξασφάλιση παιδαγωγικών μέσων και εργαλείων, την καλή χρήση τους στη σχολική τάξη, τη λειτουργικότητα και την αντικατάστασή τους, σε περίπτωση φθοράς
- ❖ Έχει ευθύνη μαζί με τους εκπαιδευτικούς για την καθαριότητα και αισθητική των χώρων του διδακτηρίου, καθώς και για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των μαθητών.
- ❖ Είναι υπεύθυνος για την ομαλή λειτουργία του Σχολείου και το συντονισμό της σχολικής ζωής.
- ❖ Φροντίζει για τη λήψη κάθε μέτρου, το οποίο συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία του Σχολείου.
- ❖ Έχει την παιδαγωγική ευθύνη για τη διαμόρφωση θετικού, δημοκρατικού κλίματος στο Σχολείο και για την ανάπτυξη αρμονικών σχέσεων ανάμεσα στα μέλη της σχολικής κοινότητας.
- ❖ Αντιμετωπίζει με παιδαγωγική ευθύνη κάθε απόκλιση από την ορθή μαθητική συμπεριφορά, κάνοντας παρατηρήσεις, υποδείξεις, ανακαλώντας στην τάξη αυτούς που διέπραξαν παραπτώματα.
- ❖ Επικοινωνεί με τους μαθητές και επιτρέπει την πρόσβαση όλων στο Γραφείο συμβάλλοντας στη δημιουργία κλίματος συνεργασίας και δημοκρατίας.
- ❖ Συνεργάζεται με τους γονείς και τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων σε τακτική βάση φροντίζοντας να συγκαλεί κανονικά τις συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων.
- ❖ Έχει τακτική επαφή με τους γονείς, επιδιώκοντας την ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας ανάμεσα στο Σχολείο και την Οικογένεια, με στόχο πάντα το όφελος των μαθητών.

2. Διδακτικό προσωπικό

Οι εκπαιδευτικοί επιτελούν έργο υψηλής κοινωνικής ευθύνης. Στο έργο τους περιλαμβάνεται η εκπαίδευση, η διδασκαλία και η διαπαιδαγώγηση των μαθητών. Ακόμη ο ρόλος του εκπαιδευτικού

μέσα στη σχολική κοινότητα είναι ηγετικός και η επίδρασή του καθοριστική. Εκτός από τη διδασκαλία των μαθημάτων, διαπαιδαγωγεί με το παράδειγμα και την καθημερινή του παρουσία. Επομένως οι υποχρεώσεις του δεν περιορίζονται μόνο στην άρτια επιστημονική του κατάρτιση και στην αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας του. Επεκτείνονται και πολύ πέρα από αυτά.

- ❖ Προσέρχονται έγκαιρα στο Σχολείο και δεν παραβιάζουν το χρόνο έναρξης και λήξης των μαθημάτων.

- ❖ Με το χτύπημα του κουδουνιού οδεύουν προς τις αίθουσες διδασκαλίας, καθοδηγώντας το τμήμα τους.

- ❖ Δεν επιτρέπουν την έξοδο μαθητή,-τριας από την αίθουσα για οποιονδήποτε λόγο πλην εξαιρετικής ολιγόλεπτης περίπτωσης.

- ❖ Ενημερώνουν τους γονείς και κηδεμόνες για το ήθος και την επίδοση των μαθητών τόσο ιδιαιτέρως όσο και ομαδικά σε τακτική βάση και σε ημέρες και ώρες που καθορίζουν και κοινοποιούν από την αρχή του σχολικού έτους και πάντως απαραίτητα τουλάχιστον μία φορά κάθε μήνα.

- ❖ Επιμελούνται την ποιοτική διδασκαλία των αντικειμένων τους, με τη χρήση κατάλληλων εποπτικών μέσων και Η/Υ.

- ❖ Σέβονται απόλυτα τον χρόνο διαλείμματος των μαθητών.

- ❖ Προσέχουν το ύφος και τη μορφή της γλώσσας που χρησιμοποιούν και συμπεριφέρονται με σεβασμό προς τους μαθητές.

- ❖ Οι διδάσκοντες την τελευταία ώρα του προγράμματος αποχωρούν τελευταίοι από την τάξη την ώρα της λήξης.

- ❖ Οφείλουν, και όταν ακόμη δεν είναι εφημερεύοντες, να ελέγχουν τους μαθητές, όταν αντιλαμβάνονται οποιαδήποτε εκτροπή τους.

- ❖ Φροντίζουν για την ασφάλεια των μαθητών και την τήρηση της τάξης κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο Σχολείο και κατά την πραγματοποίηση εκδηλώσεων, που γίνονται με ευθύνη του Σχολείου.

- ❖ Εξασφαλίζουν την ευταξία μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας και στον σχολικό χώρο με τήρηση των κανόνων δημοκρατικής συμπεριφοράς. Παράλληλα προσπαθούν να ευαισθητοποιήσουν τους μαθητές σε θέματα που αφορούν την καθαριότητα, την υγιεινή και την αισθητική του χώρου στον οποίο φοιτούν.

- ❖ Εκπαιδεύουν τους μαθητές και τις μαθήτριες, σύμφωνα με τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης και μέσα στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πολιτικής, με την καθοδήγηση των Στελεχών της εκπαίδευσης.

- ❖ Συνεργάζονται με τους μαθητές/μαθήτριες, σέβονται την προσωπικότητά τους, καλλιεργούν και εμπνέουν σ' αυτούς, κυρίως με το παράδειγμά τους, δημοκρατική συμπεριφορά.
- ❖ Καλλιεργούν συνειδητά το αίσθημα της αυτοπειθαρχίας και της κοινωνικής συνείδησης στους μαθητές.
- ❖ Φροντίζουν για την πρόοδο όλων των μαθητών /μαθητριών τους και τους προσφέρουν παιδεία διανοητική, ηθική και κοινωνική.
- ❖ Συμβάλλουν στην εμπέδωση ενός ήρεμου, θετικού, συνεργατικού, συμπεριληπτικού, εποικοδομητικού σχολικού κλίματος.
- ❖ Σέβονται την προσωπικότητα, τις ιδιαίτερες ανάγκες και τις κοινωνικές, πολιτιστικές, θρησκευτικές ή φυλετικές ιδιαιτερότητες του μαθητή.
- ❖ Ενθαρρύνουν τους μαθητές/μαθήτριες να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση και λήψη αποφάσεων για θέματα που αφορούν τους ίδιους, το Σχολείο και καλλιεργούν τις αρχές και το πνεύμα αλληλεγγύης και συλλογικότητας.
- ❖ Ενδιαφέρονται για τις συνθήκες ζωής των μαθητών/μαθητριών τους στην οικογένεια και στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, λαμβάνουν υπόψη τους παράγοντες που επηρεάζουν την πρόοδο και συμπεριφορά των μαθητών/μαθητριών τους και υιοθετούν κατάλληλες παιδαγωγικές ενέργειες, ώστε να αντιμετωπισθούν πιθανά προβλήματα.
- ❖ Αναφέρουν στον Προϊστάμενο του Σχολείου κάθε υποψία που έχουν για τυχόν οικογενειακή κακοποίηση μαθητή και φροντίζουν να ενημερώνονται για άλλα προβλήματα υγείας ή ιδιαιτερότητες των μαθητών τους.
- ❖ Φροντίζουν να ενημερώνονται για τυχόν χρόνια προβλήματα υγείας ή ιδιαιτερότητες των μαθητών τους.
- ❖ Η δίκαιη συμπεριφορά του εκπαιδευτικού πρέπει να επιβεβαιώνεται καθημερινά στην πράξη με τα εξής στοιχεία:
 - α. τρόπος αντιμετώπισης του μαθητή,
 - β. τρόπος αξιολόγησης και βαθμολόγησης,
 - γ. τρόπος με τον οποίον εκτονώνει τις εντάσεις, που παρουσιάζονται στο τμήμα,
 - δ. η αποφασιστικότητα με την οποία αντιμετωπίζονται οι δυσλειτουργίες,
 - ε. προβλήματα που μπορούν να αντιμετωπιστούν μέσα στο τμήμα δεν πρέπει να μεγεθύνονται φθάνοντας μέχρι τη Διεύθυνση.

- ❖ Σε περίπτωση συμμετοχής σε απεργία ή στάση εργασίας ενημερώνουν τη Δ/νση του Σχολείου από την προηγούμενη ημέρα ή αυθημερόν πριν από τις 8 π.μ. Σε περίπτωση μη ενημέρωσης, θεωρούνται απόντες.
- ❖ Συνεργάζονται με τον Προϊστάμενο τους γονείς και τα αρμόδια Στελέχη για την καλύτερη δυνατή παιδαγωγική αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς, σεβόμενοι την προσωπικότητα και τα δικαιώματα των μαθητών/μαθητριών. Τηρούν την απαραίτητη εχεμύθεια σχετικά με τις αποφάσεις και συζητήσεις στον Σύλλογο Διδασκόντων για τις επιδόσεις ή τη συμπεριφορά των μαθητών και για κάθε άλλο θέμα που αφορά συμβάντα στον χώρο του Σχολείου.
- ❖ Συνεργάζονται μεταξύ τους και σέβονται τις απόψεις όλων των συναδέλφων χωρίς να υποτιμούν το διδακτικό αντικείμενο κανενός.
- ❖ Οι εκπαιδευτικοί με την εν γένει συμπεριφορά τους οφείλουν να συνεισφέρουν στη διαμόρφωση ήρεμου, ευχάριστου και συνεργατικού κλίματος μέσα στο Σχολείο. Πρέπει να διαθέτουν αξιοπρέπεια και κύρος που συμβαδίζουν με το ρόλο τους. Τις μεταξύ τους σχέσεις είναι απαραίτητο να τις διέπει ο αμοιβαίος σεβασμός και να τις χαρακτηρίζει η ειλικρινής, συναδελφική και ανθρώπινη επικοινωνία. Ανάλογη σχέση συνεργασίας και επικοινωνίας πρέπει επίσης να καλλιεργείται ανάμεσα σε αυτούς και τη Διεύθυνση του Σχολείου.
- ❖ Ανανεώνουν και εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους, σχετικά με τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα και τις επιστήμες της αγωγής τόσο μέσω των διάφορων μορφών επιμόρφωσης και που παρέχονται θεσμικά από το σύστημα της οργανωμένης εκπαίδευσης, όσο και με την αυτοεπιμόρφωση.

3.Βοηθητικό Προσωπικό

Η καθαρίστρια οφείλει να βρίσκεται στο Σχολείο στο καθορισμένο ωράριό της και να ασκεί σχολαστικά τα καθήκοντά της. Οφείλει να ασφαρίζει κάθε υλικό που τυχόν μπορεί να βλάψει τους μαθητές και να κρατά την αποθήκη της πάντα κλειδωμένη. Απευθύνεται στον Προϊστάμενο για τα τυχόν προβλήματά της και δέχεται παρατηρήσεις και εντολές για το έργο της μόνο από αυτόν. Οι εκπαιδευτικοί δεν απευθύνονται στην καθαρίστρια για ό,τι σχετίζεται με το έργο της αλλά αναφέρουν τις παρατηρήσεις τους στον Προϊστάμενο για τα περαιτέρω.

Η καθαρίστρια οφείλει να απευθύνεται στους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς με τον δέοντα σεβασμό και να περιορίζεται αυστηρά στα καθήκοντά της.

Κεφάλαιο 8^ο : Μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών

Στην αρχή κάθε σχολικού έτους, ο Προϊστάμενος του Σχολείου σε συνεργασία με τον Σύλλογο Διδασκόντων επικαιροποιεί το Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών – Διαχείρισης Σεισμικού Κινδύνου και Φυσικών Καταστροφών. Η διαδικασία εκκένωσης λόγω φωτιάς ή σεισμού πραγματοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια της χρονιάς και σύμφωνα με το σχέδιο έκτακτης ανάγκης, αξιολογείται και ανασχεδιάζεται. Σε περίπτωση σεισμού μεγάλης έντασης, όλοι μαθητές θα παραμείνουν στον ασφαλή χώρο της αυλής και οι γονείς/κηδεμόνες θα τους παραλάβουν από το σχολείο,

Ο εξοπλισμός πυρόσβεσης ελέγχεται ετησίως και πιστοποιείται σύμφωνα με το βιβλίο πυρασφάλειας.

Αν παρουσιαστούν άσχημες καιρικές συνθήκες (π.χ. χιονόπτωση) ο Δήμος Αρταίων, με απόφαση του Δημάρχου, είναι αυτός που αποφασίζει την αναστολή λειτουργίας του Σχολείου. Επειδή όμως, πολλές φορές οι Δήμοι αργούν να ανακοινώσουν τις σχετικές αποφάσεις ή και όταν τις ανακοινώνουν λαμβάνουν συνήθως υπόψη μόνο την κατάσταση του οδικού δικτύου και όχι την επικινδυνότητα και τα ατυχήματα που δύναται να προκύψουν κατά τη μετάβαση, την παραμονή και την αποχώρηση των μαθητών από το Σχολείο, υπεύθυνοι για την ασφάλεια των μαθητών και την προσέλευσή τους ή όχι στο Σχολείο είναι οι γονείς και κηδεμόνες των μαθητών.

Κεφάλαιο 9ο : Άλλα θέματα λειτουργίας του σχολείου

1.Σχολικός ιστότοπος

Ιστοσελίδα του σχολείου (<https://blogs.sch.gr/dimpandias/>)

2.Μέσα επικοινωνίας με το σχολείο (Τηλέφωνο, fax, email, ταχυδρομική διεύθυνση)

Ταχ. Κώδικας: 47044

Τηλ. : 26810-67095

E- mail : mail@dim-panag.art.sch.gr

Κεφάλαιο 10^ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας-Διαδικασίες διασφάλισης της εφαρμογής του.

Ο κοινά συμφωνημένος Κανονισμός βασίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία (αναγράφονται ενδεικτικά οι σχετικές πηγές στο τέλος) και στις σύγχρονες παιδαγωγικές και διδακτικές αρχές. Η τήρησή του από όλους τους παράγοντες του Σχολείου (μαθητές/μαθήτριες, εκπαιδευτικούς, άλλο επιστημονικό προσωπικό, γονείς/κηδεμόνες, βοηθητικό προσωπικό) με αμοιβαίο σεβασμό στον διακριτό θεσμικό ρόλο τους αποτελεί προϋπόθεση της εύρυθμης λειτουργίας του Σχολείου και είναι το θεμέλιο πάνω στο οποίο μπορεί να οικοδομήσει για να πετύχει τους στόχους και το όραμά του. Θέματα που ανακύπτουν και δεν προβλέπονται από τον Κανονισμό, αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση από τον Προϊστάμενο και τον Σύλλογο Διδασκόντων, σύμφωνα με τις αρχές της παιδαγωγικής επιστήμης και την κείμενη εκπαιδευτική νομοθεσία, σε πνεύμα συνεργασίας με όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας. Οι γονείς/κηδεμόνες των μαθητών και μαθητριών ενημερώνονται ηλεκτρονικά σχετικά με τον κανονισμό του σχολείου.

Πηγές

- Ν.4692/2020, «Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις»
- ΠΔ79/2020, «Οργάνωση και λειτουργία νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων»
- Προγραμματισμός εκπαιδευτικού έργου Νηπιαγωγείων και Δημοτικών Σχολείων για το σχολικό έτος 2021-2022
- Καθηκοντολόγιο Εκπαιδευτικών (ΦΕΚ1340/2002–Φ.353.1/324/105657/Δ1/2002)

Άλλες πηγές

ΙΕΠ

- Σχολικός Οδηγός - Για τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών και μαθητριών των Δημόσιων Νηπιαγωγείων και Δημοτικών Σχολείων-Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
- Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού(1989)-Συνήγορος του Παιδιού

Ανδρέου , Ε. &Smith , P.K. (2002) , Το φαινόμενο του «bullying» στο χώρο του σχολείου και η άσκηση σωματικής και ψυχολογικής βίας από τους συνομηλίκους, Παιδαγωγική Επιθεώρηση, 34/2002, (9-25) Αρτινοπούλου, Β. (2010b). *Η Σχολική Διαμεσολάβηση. Εκπαιδεύοντας τους μαθητές στη διαχείριση της βίας και του εκφοβισμού* (Συνεργασία: Χρ. Καλαβρή, Η. Μιχαήλ). Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Αρτινοπούλου, Β. (2001) , Βία στο σχολείο , Έρευνες και Πολιτικές στη Ευρώπη . Αθήνα Μεταίχμιο.

Κοντογιάννης , Μ. (2014), Ενδοσχολική βία (schoolbullying)- Θυματοποίηση (victimization) στο χώρο του σχολείου . Εντοπισμός & αντιμετώπιση. Στα πρακτικά του 4^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου

Τίτλος Σχολείου: 3/θ ΔΗΜ. ΣΧ. ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΔΙΑΣΕΛΛΟΥ

Επιστημών Εκπαίδευσης, 20-22 Ιουνίου, Αθήνα, ΕΚΠΑ, Τομέας Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Π.Τ.Δ.Ε. & Κέντρο Μελέτης Ψυχοφυσιολογίας και Εκπαίδευσης.

Διάσελλο 05/10/2023

Ο Προϊστάμενος Δημοτικού Σχολείου Παναγίας Διασέλλου

[Signature]
Μαχαλιδης Χρήστος

Ιωάννινα...../...../.....

Άρτα/...../.....

Ο Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου

Η Διευθύντρια Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Ντόκα Αγλαΐα

Κλεοπάτρα Βασιλείου